

MAGYAR FALU

ALAPITOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., íp - utca 3. szám.
Telefon: József 424-76.
Postai csekszámla: 45.324.
Megjelenik minden vasárnap.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS
MEZŐGAZDASÁGI HETILAP**
LAPVEZÉR: GÖMBÖS GYULA

Előfizetési árak:
Egy évre 10— pengő
Félévre 5— pengő
Negyedévre 2'50 pengő
Egy szám ára 20 fillér.

Uj hadak indulnak . . .

Irta: PÖLÖSKEI JÁNOS

A kisgazda-mozgalom, amely az összeomlás után oly hatalmas méreteket öltött, az utóbbi idők eseményei következtében azt mondhatjuk, holtpontra jutott. S ha komolyan és tárgyilagosan vizsgáljuk az okokat, megállapíthatjuk, hogy az egész megmozdulás kiforratlan volt, időelőtti, amelyet csak az akkori zür-zavar vette felszínre. Mondanom sem kell, hogy az egész megmozdulás csak az akkori jelszavakból táplálkozott, nem pedig komoly, alkotóképes szervezettségből. Ezelőtt a nép előtt csak üres légvárakat építettek, de nem nevelték jogaira, kötelezettségeire s egy olyan programra, amely anélkül, hogy bármely társadalmi osztálynak kárt okozott volna, a nemzet egyetemét egy igazságosabb, szociálisabb világba tudta volna elvezetni.

Mély tisztelet Nagyatádi emlékének és elismerés most is küzdő társainak, ők megtették kötelességüket, amit abban az időben tenni lehetett. Hogy nem fejezhették be munkájukat, annak részben az ország szétdarabolása, részben pedig a zavaros belső pénzügyi politika volt az oka, mert hiszen abban az időben alig akadt volna komoly politikus, aki minden fenntartás nélküli vállára merete volna venni az akkori bizonytalansággal járó felelősséget. Egyrészt ez volt az oka az ingadozó kisgazda-politikának, másrészt pedig a mögöttük álló tömegek szervezetlensége.

Az eszme azonban, amelyet elhíntettek, él és számolni kell vele minden kormányzatnak. Mert hiába, ennek a programnak igazságos, becsületes megvalósítása nélkül nem alakulhat ki egészséges, biztos alapokon nyugvó polgári társadalom. Aki tehát önző hatalmi, vagy osztályérdekből nem akarja tekintetbe venni ezeket az igazságokat, az vakon vezeti a nemzetet a bizonytalanság felé. Az erőszakos, önző politika helyett szertében nyugvó, szociális, népies politikát kell csinálni. Ez erősítheti csak meg a magyart saját hazájában.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a Magyar Falun keresztül erőteljes lendületet vett a célirányos, nemzeti alapon álló kisgazda-politika. A kisgazda-társadalom értelmisége megértett bennünket s tömegesen csatlakozik a Magyar Falu táborához. Éppen azért, mert látja, hogy mi nem

építünk légvárakat, hanem szent komolysággal törünk a cél megvalósítása felé. Uj hadak indulnak, — új riadót fujva.

A közöny jege újból kezd leolvadni a szivekről. Értelmes, okos gondolkodású, logikus embereknél ez természetes. Kicsinyes csalódások nem ábrándíthatják ki őket, hiszen bizonyos, hogy az idők kerekét visszafelé fordítani s az emberiség fejlődését megakadályozni nem lehet. Nagy eszmék megvalósításához nehéz, göröngyös utak vezetnek, de határozottsággal, kitartással és tántoríthatatlan hittel a cél elérése bizonyos.

Arra kérjük minden igaz hívünket, hogy az ujesztendő küszöbén nyujtsa

felénk baráti jobbát, s legyen segítségünkre a feltörő földművesség beszervezésében. Az új kisgazda-mozgalom megindításának első feltétele a Tábor erősítése.

Biztatok magyar testvéreket! Az új idők folyamán tanulnunk kell, mert a céltudatos, komoly szervezet képzésének ez az első feltétele. Mi nem a hordó tetejéről kijáltunk felétek megvalósíthatatlan bombasztokat, hanem központi irányítással, a hivatott vezérrel az élen, eltökélt akarral és nemes elszántsággal törünk a cél felé. Az elvetett mag kijelt s a fagy elvonulta után szárba szökik és megéri. S akkor miénk a diadal.

A diplomáciai kar tisztelgése a Kormányzó előtt A nuncius Isten áldását kérte a magyar jövőre

Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, január elsején déli 12 órakor fogadta a diplomáciai testület tagjait, akik az ujesztendő alkalmából szerencsekívánataikat fejezték ki az államfőnek. A fogadás a szokásos külsőségek és keretek között történt. A királyi várpalota udvarán, a krisztinavárosi lakosztály bejáratával szemben, gyalogdíszszázad állott, a lépcsőházban s a folyosókon pedig a díszbe öltözött testőrség állott sorfalat. A diplomáciai kar a lakosztály sarokszalónjában gyülekezett s félkör alakban várta a kormányzót, aki Walko Lajos külügyminiszter, Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke és Magasházy László első szárnysegéd, alezredes kíséretében érkezett a terembe.

A diplomáciai testület nevében Orsenigo Cézár pápai nuncius francia nyelven üdvözölte a kormányzót s Isten áldását kérte a magyar nemzet eredményes erőfeszítéséhez a boldog jövő elérésére.

A kormányzó az üdvözlésre ugyancsak francia nyelven a következő beszéddel válaszolt:

— Apostoli Nuncius Ur!

— Mélyen meghatóttak azok a hazám iránti barátságos szellemű áthatott szavak, amelyekkel Nagyméltóságod a diplomáciai testület újévi jókívánásait tolmácsolta.

— Különös öröömre szolgált azokat az elismerő szavakat hal-

lani, amelyekkel Nagyméltóságod a magyar nemzet jövő fejlődésének biztosítására kifejtett erőfeszítéseiről emlékezett meg.

— A magyar nép azzal a szilárd akarattal lép az új évbe, hogy kitartóan folytatja munkáját, amely — hála a nemzet önfeláldozásának — máris jelentékeny eredményeket ért el.

— Áthatva attól a meggyőződéstől, hogy az ujjaépítés munkája csak a béke és a népek kölcsönös bizalmának és együttműködésének nyugodt légkörében járhat sikerrel, a magyar kormány ezentul is egyik legfontosabb feladatának fogja tekinteni és minden erejével azon lesz, hogy Magyarország és a külföldi hatalmak közötti jó egyetértés kötelekei szorosabbakká váljanak.

— Öszjintén köszönöm Nagyméltóságodnak a szívélyes jókívánatokat, amelyeket tolmácsolni szíves volt és a magam részéről örömmel fejezem ki szerencsekívánataimat önöknek, uraim, valamint uralkodóknak és államfőiknek, akiket önök mellettem olyan kiválóan képviselnek.

A kormány és a főváros üdvözlése

Az újév alkalmából tisztelgett a kormányzó előtt Wlassics Gyula báró, aki a felsőház és Zsitvay Ti-

bor dr., aki a képviselőház újévi üdvözlését tolmácsolta. A kormány tagjai részéről Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Walko Lajos külügyminiszter, Bud János pénzügyminiszter, Scitovszky Béla belügyminiszter, Peslhy Pál igazságügyminiszter és Mayer János földművelésügyi miniszter tisztelegtek a kormányzó előtt. A honvédség nevében gróf Csáky Károly honvédelmi miniszter és Jánky Kocsárd, a honvédség főparancsnoka fejezték ki jókívánataikat, a Vitézi Szék nevében Hellebronth tüzérségi tábornok és vitéz Siménfalvy tábornok, a levették részéről pedig Mátyus tábornok üdvözölték az újév alkalmából a kormányzót.

A főváros nevében Ripka Ferenc főpolgármester és Sipőcz Jenő polgármester vezetésével több bizottsági tag jelent meg a kormányzó előtt, hogy átadja a főváros üdvözlését, míg a református egyház jókívánatait Ravasz László püspök és Némethy Károly egyetemes főfelügyelő tolmácsolták.

Leépítik a FAKSz adminisztrációját

Hír szerint a mai adminisztráció mellett nem lehet reménye az államnak, hogy befektetett tőkéjét valaha visszakapja

Kormánypárti körökben kiszivárgott hírek szerint Tamássy József megbánta azt az elhatározását, amely szerint az összeférhetetlenségi bizottság ítélete után úgy döntött, hogy mandátumát tartja meg és a FAKSz igazgatóságáról lemond. A vonatkozó rendelkezések szerint Tamássy Józsefnek a zsűri ítélete után nyolc napon belül döntenie kellett és Tamássy már meg is írta Zsitvay Tibor házelnöknek a választ, amely szerint

mandátumát tartja meg.

Most azután Tamássy József híre szerint megváltoztatta eredeti elhatározását, pedig az illetékes minisztériumokban a legnagyobb örömmel fogadták Tamássy Józsefnek a FAKSz igazgatóságából való távozása híreit. Az illetékes minisztériális körökben ugyanis elhatározták, hogy

a FAKSz adminisztrációját, amely rendkívül sokba került, leépítik.

A FAKSz igazgatóságában negyven ember dolgozik jól fizetett állásokban

52

és az ezekre fordított kiadás nem éri el azt az eredményt, amit a FAKSZ működésétől várni lehet. Azok, akik a FAKSZ ügymenetét közelebbről ismerik, az illetékeseknek legnagyobb aggodalommal tették jelentést arról a véleményükről, hogy abban az esetben, ha a FAKSZ folytatja a meghonosított rendszer alapján az ügyvitelt, akkor

az államnak vajmi kevés reménye lehet arra, hogy a befektetett tőkét valaha is visszakapja.

Uj megoldásokon törk tehát a fejuket az illetékes minisztériumokban és a tanácskozások során az a terv merült fel, hogy a FAKSZ ügyvitelét egyszerűsíteni kell és pedig olyan értelemben, hogy a központban három-négy ember is lebonyolíthatja a központi irányítás munkálatait.

A FAKSZot decentralizálni kell és pedig úgy, hogy a vármegyék folyósítsák a falusi kislakásépítkezésekhez szükséges összegeket és a végrehajtásért is a vármegyék legyenek felelősek. Ez a megoldás tehát azt eredményezné, hogy a nagy apparátus váljék feleslegessé és így az adminisztráció alig kerülne valamibe az államnak. Ezt a tervet nagy tetszéssel fogadták a legilletékesebb kormánykörökben is, amikor híre jött, hogy Tamássy József vissza akar menni a FAKSZhoz. Tamássy Józsefnek ez a váratlan új elhatározása természetesen felborítaná a megtakarítási törekvéseket. Az illetékesek egyelőre várakozó álláspontra helyezkednek annál is inkább, mert az összeférhetlenségi bizottság január 11-én újra tárgyalni fogja Tamássy József ügyét.

Tamássy azért emelt kifogást az összeférhetlenségi bizottság határozata ellen, amjért nem tartotta összeférhetetlennek Ráday Gedeon elnökségét és Csizmadia András igazgatósági tagságát.

Választási küzdelem a sárvári kerületben

Jákfaiak küldöttsége Gömbös Miklósnál

A Huszár Károly lemondásával megüresedett sárvári kerületben a választási agitáció teljes erővel megindult. A keresztény gazdasági párt — mint ismeretes — Eöry Vilmos kormányfőtanácsost jelölte hivatalosan. Vele szemben áll Tuboly Lajos földbirtokos, volt sárvári főszozobíró, aki egységspárti programmal lép fel.

Ezenkívül még sok nevet lansziroznak a sárvári kerületben. Többek között Huszár Mihály sárvári apátplébános nevét is, aki állítólag lemondana vasvári képviselői mandátumáról és saját otthonában: Sárváron lépne fel. Ifju Maróthy László, tiszteletbeli főjegyző is jelölteti magát, azonkívül Sugár Géza hegyfalui földbirtokos is a jelöltek között szerepel.

Jákfa nagyközség gazdaközönségének mintegy száz főnyi küldöttsége kereste fel Jákfa Miklós bonyhádi főgimnáziumi tanárt és felkérte, hogy lépjen fel kispárti programmal, Gömbös Miklós a jelölést elfogadta.

Az osztrák vámörök erőszakoskodása a magyar vasutasokkal szemben

Csetepaté az osztrák határállomáson a Lengyelországnak szállított gépfegyveralkatrészek miatt — Osztrák és magyar hivatalos magyarázat

A szentgotthárdi állomáson vasárnap délután az osztrák vámhatóságok öt vagon gépalkatrész megvizsgálásánál arra a megállapításra jutottak, hogy a gépalkatrészek gépfegyverek tartozékai. Az osztrák hatóságok a vagonok visszairányítását követelték, aminek a magyar hatóságok természetesen nem tettek eleget, minthogy az osztrák vámközegek eljárását jogtalannak találták. Bécsi körökben az osztrák közegek eljárását is elhamarkodottnak tartják, tekintettel arra, hogy a vámközegeknek csak ahhoz lett volna joguk, hogy kifogásolják az árubevallást. A küldeményt az osztrák-olasz határon, a Willach melletti Arnoldstein állomáson simán átvették.

Osztrák részről közlik hivatalosan: Január 1-én a szentgotthárdi pályaudvaron lévő osztrák vámkirendeltségnek az osztrák szövetségi vasutak képviselője részéről átadták az 5873. számú vonat fuvarleveleit. Ezek között volt gépalkatrészekről, mégpedig összesen 591 ládáról szóló öt fuvarlevél. Feladóállomásként a fuvarleveleken Verona, rendeltetési állomásként pedig Slovenska Nové Mesto volt feltüntetve. A vonat beérkezésekor az osztrák vámközegek próbavizsgálatként a 133,292. számú vagonat a szövetségi vasutak egyik képviselője jelenlétében felnyitották. A kocsi-ban különböző nagyságu ládákat találtak gépfegyveralkatrészekkel. Minthogy tehát az áru hamis bevallással érkezett és a fegyverekisérőlevél, amely az osztrák előírások szerint hadianyag átviteléhez szükséges, hiányzott, az osztrák vámtisztviselők felkérték a szövetségi vasutak képviselőjét, hogy a vagonokat osztrák területre küldesse vissza. Az osz-

trák szövetségi vasutak képviselőjének a magyar állomásfőnökségnél ezirányban tett lépése eredménytelen maradt. A magyar hatóságok azon az állásponton voltak, hogy az osztrák vámügyi szerveknek nincs már joguk arra, hogy az árut visszatartsák, mert az már magyar területen van.

Magyar részről közlik hivatalosan: Január 1-én 14 óra 12 perckor az osztrák szövetségi vasutak egyik vonatával többek között öt kocsiakománny érkezett Szentgotthárdra, amelyről az ottani közös pályaudvaron szolgálatot teljesítő osztrák pénzügyi közegek megállapították, hogy a szállítmány Olaszországból Magyarországon át varsói rendeltetéssel címezve, bár gépalkatrészeknek van jezeve, vaiojában géppuskafelszerelési cikkeket tartalmaz. Az osztrák vasuti képviselő ennek megállapítása után azt követelte, hogy a szóbanforgó kocsi osztrák területre visszaküldessenek. A Máv állomásfőnökség viszont azt az álláspontot foglalta el, hogy, miután a szállítmány a vámhatárt már átlépte és magyar területen van, e tárgyban a felettes magyar hatóságok döntését kell kikérnie, mire az osztrák vámkirendeltség további indokolás nélkül elhagyta a szentgotthárdi állomást. Később a személyzet egy következő vonattal ismét visszatért és elfoglalta helyét.

A magyar vámközegek megállapították, hogy a kérdéses küldemény, a melynek feladója egy külföldi cég, hadianyagot tartalmaz, amelynek átszállításához a magyar kormány előzetes engedélyt nem kérték ki és így intézkedés történt, hogy a szállítmányt feltartóztassák.

Vasárnap szentelik püspökké a hercegprimást

Magyarország hercegprimását, a fiatal, szegénysorsból felemelkedett Serédi Jusztint január 8-án szenteli püspökké XI. Pius pápa a római Sixtus-kápolnában. A felszentelésre Rómába utazik Shvoy Lajos székesfehérvári püspök és Bárdos Remig pannonhalmi főapát. A hercegprimás esztergomi bevonulásának és székfoglalójának napja még nincs pontosan megállapítva. Január 15-én veszi át Rómában tituláris templomát, más-

nap a magyar zarándokokkal bucsukihallgatáson jelenik meg a pápánál és 17-én indul Rómából Magyarországra, ahol első utja Pannonhalmára viszi. Itt a hercegprimási iroda, valamint a vármegye és a város vezetőségével fogja megállapítani az esztergomi székfoglalás idejét és módzatait. A székfoglalás valószínűleg január végén lesz, de az is lehetséges, hogy Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén, február 2-án.

13'8 millió többletet szorított ki az adóprés

Míg az ország dolgozó lakossága az összerokadásig görnyed a közterhek alatt, míg a kisgazda alig tudja adóját összeszedni s a kisipar és kiskereskedő a teljes csőd szélén áll, addig az adóprés vigan működik s úgy dolgozik, mintha egyetlen célja volna, hogy minden életerőt kipréseljen az adófizetők-ből. Hogy ez nem szolgálja a célt, hogy az anyjira sovárgott egyensúly helyett az adófizető polgárság teljes csődjéhez vezet: azzal — úgy látszik — senki sem törődik. Minek a felesleg az állam-

kasszában, amikor a polgárság tömegét a kivándorlás vagy az öngyilkosság gondolatára kényszeríti egy tulerőszakolt adópolitika érzéketlensége. Hogy ez mennyire így van: idézzük a pénzügyminiszter szokásos havi kimutatását, amely részletesen ismerteti az állami közigazgatás októberi bevételét, amely 7.1 millió pengővel haladta meg az előirányzatot. Legnagyobb volt a többlet a vámjvedékeknél és a forgalmi adóknál, míg egyenesadóban 3.8 millió pengővel folyt be kevesebb az előirányzatnál. Ju-

liusól október 31-ig az állami bevételek 34.6 millió pengővel haladták meg az előirányzott bevételeket.

A novemberi bevételek 97.9 millió pengőt teettek ki, vagyis 13.8 millió pengővel kedvezőbbek az előirányzatnál.

A népszövetségi kölcsönből november 30-án pengőben átszámítva 67.5 millió pengő áll rendelkezésre.

A posta, távirtda és telefon novemberi forgalma, a tavalyi eredménnyel összehasonlítva, újabb emelkedést mutat.

Sufogó

Dégre belátják ők is

Erdekes és egyben jellemző. Az egységes pártnak egyik oszlopa: Kállay Tibor mondotta ujévi beszédében:

— Kinevezett képviselők nem szólalathatják meg a nép igazi akaratát.

Kinevezett képviselők. Hm. Csakhogy végve belátják maguk is, hogy ők nem »választottak«, csak »kinevezettek«.

Nekünk ezt eddig nem hitték el. Most már ők maguk is bevallják. Vajjon mikor fogja bevallani Bethlen István...

Kiméletelesen

A pénzügyminiszter ur nagyon meg lehet elégedve az adóprés működésével, mert hiszen minden félévben megkapjuk a jelentést, hogy hány száz millió pengő fölösleggel zárult az adóbehajtás. No mert a miniszter uraknak és a kormány-nak egyetlen boldogsága, hogy egyensúlyban van az állam kasszája. Hogy az adófizetők már régen kibillentek az egyensúlyból, azzal ugyan nem igen törődik senki. Elvégre a végrehajtóknak is meg kell élniök valamiből. Most aztán a pénzügyminiszter ur megnyugtató rendeletet bocsátott ki, amelyben utasította alárendelt közegeit, hogy csinjanak bánjanak az adófizető alanyokkal. Egyik gazda hallván erről a rendeletről, szomorkásan vakarja meg a fejét:

— Alighanem úgy leszünk ezzel is, mint a rektor a Bodrival, aki fenemődra megugatta a rektort a multkoriban.

— Sose féljen rektor uram, hiszen tudja, hogy amely kutya ugat, az nem harap — mondja neki bátorítólá a kutya gazdája.

— En tudom — feleli a rektor. — Csak az a kérdés, hát a kutya tudja-e?

A miniszter ur is tudja, amit tud... De hát vajjon a végrehajtó tudja-e?

Baj van az egyenlőséggel

Szegény kormány! Csak nem tud zöld ágra jutni azzal a fene demokráciával. Próbálkozik pedig váltig. Először a kutyaadónai akarta kipróbálni, amikor minden kutyára 10 pengő érendái akart kíróni. Példáznai akarta azzal, hogy előtte szent dolog az egyenlőség. Nos hát, uram fia, csak szép és üdvös dolog az, ha minden kutya, akár baglyos szörű kuvasz, akár selyem pincsi vagy angol foxterjer, egyenlő adót fizet. Csak nem mondhatja most már valaki, hogy nincs egyenlőség Magyarországon? Sajnos és félső, hogy ez a gondolat nem fog valóra válni. Az egyenlő kutyaadó ellen olyan tiltakozás indult meg, minden vonalon, hogy a kormány kénytelen a javaslatot visszaszívni. Tehát nem lesz egyenlőség. Még azt se mondhatják rá, hogy kell a kutyának az ilyen fajta demokrácia. Mert amint látszik, még azoknak sem kell...

Ha a tábor minden katonája CSAK EGY előfizetőt gyűjt: a MAGYAR FALU a legelterjedtebb gazdalapja lesz az országnak.

Gömbös Gyula ujévi programja

Szokáshoz híven az új év alkalmából Gömbös Gyulát, mint a fajvédelem vezérért számosan felkeresték, hogy üdvözöljék az évforduló alkalmából s hogy az új év kezdetén politikai nyilatkozatot halljanak tőle. A Magyar Falu szerkesztősége és kiadóhivatala Zsirkay János és Füvessy László vezetésével tisztelgett Gömbös Gyulánál, aki a Magyar Falu hasábjain keresztül akarja megvívni azt a nekéz, de dicsőséges harcot, amely a magyar falvak fejlődéséhez, gazdagodásához, politikai szabadságához és megbecsüléséhez vezet. Erre vonatkozólag a következőkben rögzítette le Gömbös Gyula legközelebbi programját:

— Semmi áldozattól, semmi munkától nem riadok vissza, ha a magyar falvakról, ezeknek dolgos, becsületos és soha eléggé nem méltányolt népéről van szó.

Igazságos teherviselés, szociális adózás, a kisemberek bajainak orvoslása, becsületos birtokpolitika, a mamutbirtokok megváltása törvényhozás útján s azoknak igazságos szétoztása, a földmunkásságnak éppen olyan jogok és kedvezmények nyújtása, mint az ipari munkásságé.

Különösen a baleset, betegség, rokkantság esetét illetőleg, megértő és népszerű közgazgatás, olcsó és hosszulejratu állami hitelek, házipítési segélyek, hogy minél több magyar fészkekben nyiljanak új

életpalánták — a többgyermekes falusi családok messzemenő támogatása, jó utak,

a választási visszaélések megszüntetése és szigorú büntetése, népünk minden irányban való művelése és oktatása,

hogy minden falusi ember a maga tejjével gondolkodjék és a maga szemével lásson: ez az a program, amelyért mind a parlamentben, mind pedig a sajtóban küzdeni, dolgozni és harcolni akarok.

A király kérdésben csak egy az álláspontom:

olyan királyt akarok, aki népemnek, fajtámnak első szolgája legyen, ne az Isten kegyelméből jöjjön, hanem népemnek, fajtámnak az akaratából, bizalmából és szeretetéből, akinek egyetlen vágya és célja: hogy a magyar nép gazdag, boldog és ami fő: szabad legyen minden vonatkozásban.

— Kérlek benneteket, barátaim — fejezte be Gömbös Gyula — adjátok át még egyszer üdvözlémet a Magyar Falu táborának s igérjétek meg nevemben, hogy minden alkalmat meg fogok ragadni, hogy személyesen is megismerkedjem hűveinkkel és barátainkkal. Az év folyamán gyakran ki fogok menni hűveink közé, hogy tölem vigaszt és én tőlük új erőt nyerjek. A magyarok Istene legyen mindnyájunkkal.

Háromezer lovat vásárolnak az oroszok

Kedden Bécsből Budapestre érkezett egy orosz katonai bizottság, hogy az orosz hadsereg részére lovakat vásároljon. A bizottság elé Hegyeshalom állomásra utaztak a detektívek, akik őket lovasárlási utjukra kísérfi fogják.

Az orosz lovasárlás ezuttal is a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége révén történik. Ezuttal Kalocsa, Paks, Szekszárd, Szarvas, Kiskőrös, valamint Borsod- és Abauj megyéket jelölték meg olyan

vidéknek, ahol az orosz bizottság eredménnyel végezheti vásárlásait.

Ebben az esztendőben mintegy 3000 orosz katonaló megvásárlásáról van szó, ebből most 2300 lovat vásárolnak meg. A múlt esztendőben 3124 lovat vittek ki Oroszországba és 486-ot Törökországba. Az idén a nagy kereskedelmi verseny miatt előreláthatóan nem sikerül olyan árakat elérnünk, mint tavaly. Különösen Németország kelt versenyre a ma-

gyar lóval. Az ipari Németország loállománya az utóbbi időben ugyanis rohamosan fejlődik s miután közelebb van Oroszországhoz, fekvésénél fogva jobb piac Oroszország számára.

Az utóbbi időben az utóállományok is erős versenytársnak bizonyulnak. Legutóbb jugoszláv kereskedők darabonként 150 pengővel olcsóbban kínálták a magyar tenyészésűnek mondott lovakat.

Miután loállományunk erősen szaporodik, az exporttal foglalkozó köreink mindent elkövetnek, hogy a bevételre szoruló államokat piacul megszerezzék. Így elsősorban Törökországról és a balti államokról van szó. Ez az akció szép reményekkel kecsegtet, annál is inkább, mert az ország loállománya az utóbbi években egyre jobban javul. Ujból megkezdődött a különböző lofajták vidékenként való tenyészése.

Magyar falvak fejlődése

BADACSONYTOMAJON, Bakó Lajos vendéglőjében jólsikerült műkedvelői előadást tartottak.

ALSÓSÁP és Felsőszáp nógrád-hontmegyei községek egyesítését a belügyminiszter ur megengedte. Az egyesített kisközség ideiglenes neve Nógrád-sáp.

CSIKÉRIAN a községi előjáróság 40 szegénysorsú gyermeknek osztott ki cipőt. A dícséretreméltó cselekedet Devich Jenő főjegyző érdeme.

KELEBIAN nemrégiben szentelték fel a közadózás útján önterett 121 kiló súlyú harangot. Az ünnepségen Békássy Árpád lelkész mondott avatóbeszédet és imát.

SZEKSZARDON megkezdtek a belvárosi templom belsejének restaurálását.

HAJDUSZOBOSZLÓ fürdőváros lesz. Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén jóváhagyta azt a szerződést, amelyet a hajdusoboszlói hőforrás haszonbérletbe adására vonatkozólag kötött Hajdusoboszló városa azzal a részvénytársasággal, amelynek Baltazar püspök az elnöke. Az új részvénytársaság fürdővárost akar kiépíteni Hajdusoboszlón. Három év alatt hatalmas park közepén az ország egyik legmodernebb fürdőjét akarják megépíteni.

POLÁNYBAN, a róm. kath. eleni népiskola ifjusága gyönyörű pásztorjátékokot rendezett a karácsonyi ünnepeken. Szíme kerültek: »A megkerült gyermek«, »Karácsonyi álom«, »Mikor az anygalka sir« és »Jézuska cukorkája« c. szép és lelkileg nemesítő karácsonyi színművek.

ARANYKALÁSZOK

A „MAGYAR FALU“ KÉVÉJÉBEN
Füvessy László gondolataiból

Nálunk mindenki elsőrangú politikusnak tartja magát. Nagy baj, mert így mindenki csak politizál és nem — gondolkodik.

Talleyrand szerint a szó arra való, hogy gondolatainkat eltitkoljuk. És félsz, hogy ez igaz is. De jaj, hol van akkor ma az igazság, a becsület, az egyenesesség, hisz ma mindenki — beszél.

Mohács, Világos, Trianon után nagyon helyes a kifejezés, hogy: »boldog újévet kívánok«. Vajon Nagy Lajos és Mátyás király alatt hogy köszöntötték egymást ujevkor a boldog magyarok?

Az ujságot olvasd, a leckét tanuld, az életet ismerd, a nőt — kerüld, ha másé, becsüld, ha tied.

Az életben csak egy nő van csupán, kinek szeretetében sosem csalódfarsz: az anya.

A FALU POÉTÁI

A fővezér

All a vezér komor arccal
Szeged városában,
Győtrő bánat
A honfi gond emésztő lángjában.
Körülötte csendes minden,
Az emberek lábujjhegyen járnak,
Súlyos beteg s nagy baja van
A magyar hazának.
Fel-felrezen a férfiszív,
A nemes, a magyar,
Fájdalom ül arculatján,
Nagyot tenni akar,
Megmenteni a nemzetét
S a széttépett hazát.
Akaratát tett követé
És mégegyszer hűveljéből
Kivonta a kardját.

Szerteszéjjel a hazában
Vörös bandák járnak
Szegyenére s veszélyére
Haldokló hazánknak.
Hullott a vér és a könnyü,
Tilos volt a tempiómba e járni,
Tilos volt az Uristent is borulva
imádni.

Nem volt biztos az élet sem,
Az emberek elcsüggedve,
Révedezve jártak,
Titkon, topva, sóhajtozva
Valakire vártak.
Ekkor ezer veszély között
A vezér sikra száll,
Körülte kis serege
Szól a vezér: »Bajtársaim!«

— S Buda felé mutat —

»Ott a szent cél, azért, ha kell,
Vérünk fesse pirosra az utat!«

Elindult a nehéz utra,
Honmentő munkára,
A merre járt, büszkén, bátran,
Porba hullott a vörös rongy,
Ima s áldás kísérte útjában.
Buda alatt remeg a föld,
Tajtéklzik a Duna,
Közel jár már a fővezér,
Magyarország ura.
Buda fokán leng a zászló,
Többé már nem titkos,
Megérkezett a fővezér:
Nagybányai vitéz Horváth Miklós.
Somogyvár. Márton József, kispazda

Elmúlt a karácsony

Elmúlt a karácsony, a szép örömmünnep,
Mikor a bu-bánat könnyei eltűnnek.
Istenhez könyörgünk éjjelen, nappalon,
Hintsen fényt e népre virágos hajnalon.

Eljött a Messiás, hogy megváltson
minket,
Letörülje a mi fájó könnyeinket.
Vigasztalj meg minket, szegény magyar
népet,
Mindenkit, kit a bu fájó sebe éget.

Ébredj öntudatra, magyar falu népe,
Ragyogjon fel újra tépeit hazánk képe!
Másik karácsonykor vigan ünnepeljünk,
Nagy, szabad hazánkban emelt fővel
menjünk.

Zalaszentjakab Kugler János, kispazda.

Az újévben

Köszöntünk, új tavasz,
Uj álmokat szöve,
Hozz reánk örömet
Ez új esztendőbe!

Az új év tavaszán
Ragyogjon hajnalunk,
Feledjük immár, hogy
Rabmagyarok vagyunk.

Utána a nyár is,
Gyimesnél viruljon
A magyar határ is.
Megjön a kikelet,

Köszöntünk szép újév,
Hozd meg a jövőndöt,
Glória ragyogja
Bé az új esztendöt!

Geislesziget.

Táltos Ferenc, kispazda

Tisztán csengett...

Tisztán csengett az esti harangszó,
Keserü, bus magányom zavarta...
Legalább e hangokkal küldöm el,
Velük száll fel lelkem áhitata.

Azt mondjátok, hogy nem imádkozom,
Pedig dalom, versem és szerelmem...
Keservem és bánatos könnyeim...
Mindennel az Istent dicsőítem.

Azt gondoljátok, annak nincs lelke,
Aki dalol bűbajos regéket?

Mivel nem hallgatja haszontalan,
Sokszor hazug, zavaros mesétek?

Olvassátok, lásuult lelkü népek,
A költőknek fájó, bus dalait
Akkor fogjátok csak észrevenni,
Az ő tisztult lelkükben mi lakik!

S ha megértitek az édes zenét,
Nem lesz ember, aki rajta rudjon,
Azon leszte, hogy a költő szíven
Minden felszakadt seb begyógyuljon.
Kömlő.

Tamási Sándorné

Menekült sóhaja

Kitárom szívem keservét,
Siratom földemet,
Melyet vad oráh elrabolt
S elűzött engemet.

Bér itt szivesen fogadnak,
De száműzött vagyok,
Szabadság csillaga reám
Talan fel sem ragyog.

Hol vagy világverő Attila,
Félvilág volt ura...
Morzsoljad szét bilincseim
S ne legyek rab soha.

O, Te nagy hatalmasságnak
Teremtő nagy ura,
Hozzád könyörgöm. Nyiljon meg
Hazámnak kapuja.
Gamás.

Galabár János
kispáros

Hozzászólások az egyke kérdéséhez

Rendszabályozzák meg a karteleteket — Adóztassák meg a dusgazdag agglégényeket — Az örökösödési törvény megváltoztatása lenne a legnagyobb igazságtalanság — Ahol a szegénység dacára sem mutatkozik az egyke — Aki Maltus angol íróra hivatkozik

Az egyke kérdése valósággal felkavarta a magyar nép minden rétegének nyugalmát s napról-napra érkeznek levelek szerkesztőségünkbe, amelyekben véleményüket írják le egyszerű falusi emberek, kisiparosok, földművesek egyaránt. Ki mellette ír, ki ellene, de a vélemények majdnem mindenütt megegyeznek. A baj okát a rossz gazdasági helyzetben és az erkölcsök romlásában látják. Leközzöljük ezeket a leveleket, mert ezek a napnál fényesebben igazolják a mi álláspontunkat, hogy a magyar nép szaporodásának első feltétele a szociális igazság és becsületes munkaalkalom megteremtése.

Horváth Ferenc

mezőörsi kisiparos a következőket írja: — Mint a Magyar Falu olvasója, én is hozzászólók az egyke kérdéséhez, ehhez a kényes, fontos kérdéshez, miután nekünk, olvasóknak erre az engedélyt megadták.

Mikor olvastam a lap hasábjain gróf Bethlen István és Huszár Károly nyilatkozatát, én meg tudtam őket érteni, mert hiszen minden becsületes politikusnak szem előtt kell tartania a magyarság jövőjét. Mégsem tartanám helyesnek, ha kényszer útján akarnák szaporítani a nemzetet, mert ez elsősorban nem vezetne eredményre, másodsorban pedig a baj okait nem törvénnyel, hanem gyűlöletes szociálpolitikával, a többgyermekes családok felsegítésével, álláshoz juttatással s a sokgyermekes családapákat gyermekeik kedvezményes taníttatásával lehetne elérni.

Nem a gyermek iránti szeretet csappant meg, hanem a megélhetési viszonyok nehezédtek meg olyannyira, hogy valósággal irtóznak a gólyától, noha ismétlem, kevesen vagyunk

Ha már komolyan foglalkoznak ezzel a kérdéssel, várjanak mindaddig, amíg a gazdasági viszonyaink megjavulnak. Hiszen a karteletek már a babakelengyénél fojtogatják torkunkat. Később mindjobban szívják vérünket.

Tény, hogy az egyke leginkább a kis- és középbirtokos-osztálynál divik legjobban, de én, aki minden társadalmi osztálybelinek dolgozom, megállapíthatom, hogy ez az osztály szenved is a legnagyobb nyomorban. No, meg a magasabb osztályoknál sem igen divat a tíz gyermek, pedig el tudnák tartani. Még aránylag a kisiparos-családok a legszaporábbak.

A szegény földművesek rongyokban és mezítláb járnak. S azt sem lehet állítani, hogy azért, mert kisigényűek, hanem azért, mert nem jut nekik.

Szomorú tény az, hogy a földműveségünk elproletáriásodik, pedig ez a legnagyobb veszedelme az országnak. Ezeket a bajokat kellene eltüntetni, ha más-kép nem lehet, magánparcellázással, a mint azt Paupera Ferenc képviselő ur a Magyar Falu karácsonyi számában is megírta. Ha egészséges, szép, tiszta lakásokban menhelyet találna az elpolgáricosodott új magyarság és hiszem, hogy

A külföldön elköltött pénzeket építsenek gyárat

Ifju Sekolai János

polányi földműves a következőket írja: — Miután mi is hivei lettünk a Magyar Falu újságnak, bátor vagyok az egykéről a következőket írni:

En, mint mezőörsi születésű kisiparos, sok helyen megfordultam, azonban állítom, hogy sem szülőfalumban, sem pedig a vidéken nem divat az egyke, amit Győr vármegye statisztikája is bizonyít. Magam is szapora családból való vagyok, mert hála Istennek, még mindig nyolcan vagyunk élő testvérek. En is, aki még csak 34 éves vagyok, három gyermeknek vagyok az atyja. S bár, hála Istennek, jó, forgalmas kis üzletem van, mert magamon kívül egy segéddel és inással dolgozom, mégis roppant nehezek a megélhetési viszonyaim, mert a nagy terhek alatt roskadozom, amelyet magában véve is nehéz elviselni. Ehhez hozzájönnek a háztartási terhek, bizony az öt-hat tagból álló családnak a leg-szűkebbre kell szabnom a megélhetést, mert ha be nem osztanám, felkopnák az állunk. A ruházat beszerzése is roppant nehéz, mert először a gyermekekre kell gondolni s bizony a családos szülőknek sem ruházatra, sem egyébire nem telik.

Ha már a gyermekek a világon vannak, azok az elsők s azt mindig nekünk, szülőknek kell megszervezni. Szakszítottan úgy vagyunk a gyermekekkel, mint az egyszerű zsidó asszony, akihez így szólt a fia:

- Mamám, nekem barchesz kell.
- De nincs ám, édes Lébelein — szólt az anyja.
- Azért csak adjon — vágott közbe a fiú.

Ilyen körülmények között nem csoda, ha irtóznak a gyermekektől.

Az örökösödési törvény oly módon való megváltoztatását, amely a törvényes leszármazótól elveszi atyja vagyonát, nem tartom helyesnek.

A mai körülmények között nem csoda, ha divat az egyke. De mihielyt a családalapító egyén jövőt lát, mindjárt jön a gólyamadár.

Ez a magánvagyonba való beavatkozást jelenti, amelyet akkor is meg kell védeni, ha csak kisbirtokról van szó.

Hanem tessék az olyan agglégényeket megadóztatni, akikről be lehet bizonyítani, hogy uralmukon el tudták volna tartani egy családot, de nem nőültek meg azért, hogy minden nap egy másik festettszájú szeretővel élhessék világukat. Mert ilyenek is sokan vannak. Ebből a bevételből aztán ruháznák a szegény gyermekeket, a tehetségeseket taníttatnák, akkor majd szaporodik a magyar. Rendszabályozzák meg a karteleteket, törülnek el a forgalmi adót, ez is nagyban hozzájárulna a gazdasági helyzet javulásához, mert a kisiparosokat ez teszi tönkre.

A kérdés vitatását már én sem hallgathatom tovább, megírom a véleményemet. Szerintem nem dicső az egyke, mert az ország lakosságának 30 százaléka egykés, de tessék elhinni, meg is

van az oka. Mégpedig nagy és súlyos okai vannak.

Ugy-e, be van bizonyítva, hogy a földműves nép az ország oszlopa. Ez a nép az éjjelét is nappallá tenné; nem keresi, mikor áll munkába, de azt sem, hogy mikor fekszik, mégis nagyon sokan vannak, akik ezt a népet csak »buta parasztnak« titulálják. Pedig szerintem ezt a népet meg kellene becsülni. Hiszen tegyük fel, ha megütik a dobot, hogy szerezze vissza elrablott területeinket, megint csak a földművesek és földmunkások kerülnek az első sorba. Vajjan kibe helyezi bizalmát a kormány, ha nem mibélénk? Bizony, mibélénk, akiknek vállait már roskadásig nyomja a százféle adó.

„En csak kubikolni, kapálni és kaszálni tudok — no meg a magyart szaporítani“

Gurmai László

köiösladányi földmunkás írja:

Ne tessék megbotránkozni, ha soraimba egy kis hiba esik, vagy talán nem jól fejezem ki magamat, mert én nem vagyok képzett ember, én csak egyszerű földmunkás vagyok. A tudományt csak úgy messziről ismerem. En csak kubikolni, kapálni, kaszálni, ásni tudok, no meg a magyart szaporítani. Mert még csak 30 éves vagyok, a feleségem pedig 27 éves és már négy gyermekünk született, akik közül három él és egész-

ilyen körülmények között nem csoda, ha nem szaporodik a magyar. Hiszen az ország gerince valósággal nélkülöz. Pedig, ha ez az osztály nem dolgoznék látástól vakulásig, mindenkinek felkopnák az álla.

Ha elakarják tüntetni az egykét, nagytökéseink és nagybirtokosaink követnék Széchenyi István gróf példáját. Csak egy évi jövedelmüket áldoznák a haza oltárára s a külföldön elköltött pénzeket építenének gyárat, létesítenének ipari telepeket, kereskedelmi gócpontokat, ahol a szegény ember megkereshetné a kenyerét, akkor majd szaporodnék a magyar. Ez lenne az igazi fajmagyar politika, ha segítségére sietnének a nyomorgó tömegeknek igaz magyar szeretettel.

séges, egy pedig halott. Tehát itt nem mutatkozik az egyke.

Szegény vagyok, de szeretem a gyermekeimet, hiszen miben is lenne örömem, ha nem gyermekeimben. Csak az a baj, hogy sem kenyér, sem szalonna, sem cukor, sem hus, sem tej nem jut nekik elegendő. A ruházatról meg ne is beszéljünk.

Tehát nem kell törvény, csak munka legyen, meg kenyér, lesz annyi magyar, hogy a magas kormány is meg lesz elégedve.

Hogyan gondolkodik az egyke hive

Egy olvasónk, aki nevét nem akarja kiírni, nyilván azért, mert érzi, hogy nincsen igaza, a következőket írja:

— A »Magyar Falu« november 27-én megjelent cikkére akarok válaszolni, amelynek címe volt: »A magyarság nem itélheti halálra nemzetét.«

Mielőtt rátérnék a tárgyra, van néhány kérdésem:

Huszár Károly ur milyen idős? Nős-e, ha igen, mióta? Van-e családja és hány?

Nincs módomban Huszár Károly minden kérdésére válaszolni. Minthogy főképp az egykéről van szó, én leginkább arról írok.

Az egykét megszüntetni nem lehet. Az egyke indító oka szegényeknél a nyomor, jobbmóduaknál a kényelem. Az egyke azért szükséges, mert sokan vagyunk. Maltus angol nemzetgazdasági író is azt mondta, hogy a termelést is lehet fokozni, számokkal kifejezve 1, 2, 3, 4, 5 arányban, míg az emberi nem szaporodása 2, 4, 6, 8, 10 arányban halad. Tehát szükséges a korlátozás. Másrészt: minél több családja van valakinek, azok annál rövidebb ideig élnek, mert hisz a természet is korlátozza a népesedést. (Persze ez sem igaz. A szerk.) Hogy mennyire igaz az, hogy sokan vagyunk, könnyen megtudhatjuk. Egy ember heti életszükségletét 48 pengőből szerezheti be. Hány munkásember keres ennyit tisztességes úton, tündes munkaidő mellett? Nagyon kevés. Vannak emberek, akik

felet sem keresik meg dupla munkaidő mellett.

Egyke nélkül a szegénységet megszüntetni nem lehet. Hiába a földreform, a beszéd, a politika. Még akkor is szükséges az egyke, ha nem volna nagybirtok. Hiába az az állás, hogy vannak műveletlen földek. Maltus állítása megdömlhetetlenül igaz. Hiába a szociálpolitika. A nyomor, szegénység megvan és meglesz, amíg így akarnak rajta segíteni. Hiába osztottak földet. Akkor hiszem el, hogy van más mód a nyomor megszüntetésére, ha nem lesz.

A szegénység minden baj között a legborzasztóbb s majdnem minden bajnak a kufforrása.

Az emberiséget is meg kell tisztítani a gyomtól, mint a növényt. A túlnépesedés az egész világon nyomorúságot jelent. Az emberiségnek kell a túlnépesedést szebb formában korlátozni. Sajnos, sok szegény ember nem ért hozzá és tönkreteszi magát.

Mielőtt befejezem irnivalómat, ismételtén kijelentem, hogy szükséges az egyke.

* * *

Tisztelt barátunknak eme levelére meg majd visszatérünk s állításait halomra döntjük. Hollandiában és Dániában egy kilométer területen kétszer annyi ember él, mint Magyarországon, még sincsen egyetlen koldus sem. Tehát nem az egyke az orvosság.

Huszár Károly lemondott mandátumáról

Huszár Károly levelet intézett Zsitvay Tibor házelnökhöz, melyben bejelenti, hogy a Munkásbiztosító Intézet elnökévé történt kinevezése következtében lemond mandátumáról és a képviselőház alelnöki méltóságáról.

Levelében többek között azt írja, hogy tizenhét évi képviselőség után válik meg mandátumától és a Ház alelnöki állásától, melyet öt év óta

töltött be. Lelkiismeretes meggyőződéssel mindig arra törekedett, hogy a magyar parlamentarizmus legtisztább hagyományai szerint teljesítse hivatását, mint alkotmánytisztelő népképviselő, mint kormányelnök a magyar történelmi legválságosabb korszakában és utóbb mint a Ház alelnöke. Levelében elbucszott elnöktársaitól, képviselőtársaitól és a Ház tisztviselőitől.

Ajándék előfizetőinknek. A héten azoknak a gyűjtőinknek, akik az előfizetők gyűjtésében intenzívebben részt vettek, egy darab jószerkezetű zseborát küldtünk tokkal és lánccal. Cseh János mátraderecskei géptulajdonos 3 egész évi, Fáth Gáspár szentlászlói kiskgazda 3 fél évi és 2 negyed évi, Papp János zengővárkonyi kiskgazda pedig 2 egy évi és 2 negyed évi előfizetést küldött be a héten, amiért mindhármuknak elküldtük a fennemlített értékes ajándékot. Akik a jövőben 4 fél évi, vagy 8 negyed évi előfizetést gyűjtöttek, postafordultával szintén megküldjük a Magyar Falu ajándékát. Akí 20 pengőnél több előfizetési díjat beküld, azonnal kérheti az órát és meg is kapja.

Kimentették a Balatonba fagyott hajót. Az elmúlt hetekben a „Helka” nevű hajó a fonyódi kikötőtől nyolcszáz méternyire utközben befagyott a Balaton jegébe. A mentési munkát harminc emberrel indították meg s végre pár nappal ezelőtt közel husz napos erőfeszítés után sikerült a hajót a jégbe vágott csatornán át a fonyódi kikötőbe vontatni.

A karácsonyesti „farkas” gazdája perli a rendőrséget. Hornyák István újpesti lakosnak volt egy fiatal farkaskutyája, amely karácsonyeste kiszabadult a lakásból és a Duna jegére szállt vadkacsák üldözésére futott. A jégdarab elvált a többi jégtorlasztól és a szegény kutyát pár órai izgalmas hajsza után agyonlőtték. Mondanunk sem kell, hogy a félős pestiek halálra voltak ijedve a megjelent „farkas”-tól. Hornyák a farkasban felismerte Rin-Tin-Tin nevű kutyáját és most perli a pesti rendőrséget. A kártérítés összegén emléket akar állítani az „elesett” farkaskutyának.

Részeg francia tiszték meggyalázták Bismarck szobrát. Ludwigshafen Rajna-menti városban Szilveszter estéjén részeg francia tiszték meggyalázták a nagy németnek Bismarck szobrát. Trágyát és szemetet hordtak a szobor talpazatára és gunyos szónoklatokat tartottak. A városban nagy volt a felháborodás.

Olvasóink figyelmébe. Több előfizetőnkől kaptunk levelet, amelyben panaszkodnak, hogy nem kapták meg naptárunkat. Mi minden előfizetőnk címére pontosan elküldtük. Ha tehát mégis akadt, aki nem kapta meg, írja meg egy levelezőlapon és postafordultával megküldjük neki naptárunkat. Először mindenesetre reklamálják a postán.

Cáfolják Voronov fiatalítási kísérletének sikerét. Hofmeister német tanár, aki fiatalítási kísérleteket végzett, cáfolja Voronov elméletét. Azt állítja, hogy a majom-mirigy átültetése négy hét múlva elhal és felszívódik. A meg fiatalított kutyák négy hét múlva még öregebbek lettek. Egy koravén emberbe átültetett jávai majom-mirigynek nem volt semmi hatása.

Állati bőrbetegség elleni szer

„INDICAL”

Magyar szabadalom.

Rüh, sömör, száj- és köröm-fájás, külső sérülés esetében
4-5 kezelés gyógyít

1 üveg ára P 120

Általános Kereskedelmi Vállalat
Miskolcz, Széchenyi-u 13.

Helyi képviselők, egyedárusítók kerejetnek.

Cs. Csufak Pista az adók felől elmélkedik

Tisztolt Magyarfalut, hát bé vagyunk lépve
Az ezörkilencszáz huszonnyócas évbe,
Mej a friss sütetű kalendáriomban
Szöködvének vagyon minősítve nyomban.
No ebben is több lesz egy nappal a gondunk,
Hosszabb februárban fagyadoz a csontunk
És attól, hogy hosszabb, csakis rosszabb léssen,
Mer' bajainkon csak nagyobbítást téssen.
Mej az esztendőnköz vagyon hozzácsapva:
Bud tán extra adót vet arra a napra,
Mintha anélkül is túlságos nem lenne,
Hogy az ember akár megfulladhat benne.
Bizony nincs manapság egyéb, csak az adó,
Mej az elégséget nagyon meghaladó;
Minden másban szükség, csak ebben van bőség,
Hogy már a nevéül is kiver a hőség.
Annak tudásából nem is köll csúzió,
Hogy elkelne itt az adólevizió,
De biz' azt csak egyre főjebb noszogatják,
Utóssó párnánkat is elhuzogatják,
Igy van ez, tésuram és nem is lesz másképp,
Az adózás terén nem ígérkez más kép,
Ugyhogy ezidén is a végső stáció
Igenszak megmarad a licitáció.
Dobverés jegyében léptünk az új évbe,
Fináncok vezetnek a boldogabb révbé,
Csak peslogunk, miképp a béka a tóba:
Elmegy a kis pizünk, elmegy ebadóba.
Nem egyéb a magyar, csakis adóalany,
Kinek létezése vajmi bizonytalan;
Hogyha fináncot lát, mán bög is a Riskám!

A helységnek bölcsé: Csóré Csufak István.

Leventetemetés, amelyen az egész vidék részt vett. Csehiből írja tudósítónk: Nagy gyász érte a Magyar Falu egyik hű olvasóját: Kondics Mihályt. December 21-én temették el 21 éves Dezső fiát. A fiatal levente vakbél operáció áldozata. Ő volt a levente-egyesület legjobb sportolója. Az ő mellén volt minden érem. A temetésen megjelentek a szomszédos Csipkerok és Mindszent leventéi is. A három-négy községből több mint ötszáz levente jelent meg a temetésen, akik szomorúan, de zárt sorokban kísérték bajtársukat utolsó útjára. A koporsó előtt 15 fehér ruhás leány haladt. Balogh Jenő tanító bucsuztatója alkalmával ötszáz levente szeméből csordultak ki a könnyek. A temetőben polgár Dezső levente mondott gyönyörű bucsubeszédet, aki megfogadta, hogy mindenben az ő példáját fogják követni.

Kik kapták meg a héten a „Lobogó Pásztortűzek” c. verseskötetét?

Szabó József Makó, Ribár János N., Fekete Sándor M., Veress György községi pénztárnok K., Petersik József V., Füleki József Gys., Bárdos József M., Sallai Mihály Sz., Kardos Antal R., Hajós Kollár Pál D., Kócsán Mihály D., Mészáros András P., Fáth Gáspár Sz., Horváth Tamás H., Kukora János O., Csámer Béla G., Weisz Ádám Sztl., Tárkó István N., Trummer Antal Sz., Szöke Antal Gyt., Bauer Gyula R., Kovács Sándor D., Egerszegi János Zssztpál., Madarász Lajos N., Szládovics István D., Gujdovits Mihály B., Sepsí József örv. H., felső Lakatos János K., Drescher Ferenc E., Kone Miklós V., Fehér József G., Pék Márton S., Németh Lajos Ao., Ráskó József A., Egedi Ferenc S., Kaszás József tanító G., Szentgyörgyi József P., Reinspecl Antal Ö., Tamási Sándorné K., Máté János T., id. Házi István T., Bene György G., Főris Jaffot R.

Földrengés Olaszországban. Újév estéjén Monte Albánó hegyeiben, továbbá Nemi és Genzanó városokban nagy földrengés pusztított. A lakosság a nagy hideg dacára sem mer a lakásokba lemenni, mert attól tart, hogy a földrengés újból megismétlődik.

A cigánykirály temetésén száz lovascigány és harminc zenekar vett részt. Az Esztergommal szemben levő Párkány városkában szerdán temették el a királyok koronázatlan királyát, Horváth cigányprimást, akit társai „cigányfejedelem”-nek neveztek. Az elhunyt cigányprimás holttestét selyemmel varrt brokát ruhába öltöztették és ébenfa koporsóban temették el. Hatalmának jelülül ostort tettek a kezébe. Beraktak a koporsóba egy üveg bort és egy üveg szilvapálinkát is, hogy legyen mivel megvendégelnie az őseit, ha majd a mennyországban találkozik velük. A temetésen a vidék minden épkézláb cigánya megjelent. A haloftas menet élén száza lovas cigány haladt s harminc cigányzenekar játszotta az elhunyt primás kedvenc nótáit.

A jugoszláviai magyar birtokosok figyelmébe. Mindazok a magyar állampolgárok, akik a Jugoszláv állam területén levő ingó, vagy ingatlan birtokuknak és pénzköveteléseiknek a jugoszláv külügyminisztérium által történt szekoesztálása következtében a jugoszláv királysággal szemben igényeket támasztanak, ezeket az összegeket a vagyon, vagy pénzköveteléseik származásának pontos leírásával saját érdekükben legkésőbb 1928 január 15-ig írásban jelentsék be a magyar királyi külügyminisztériumnál, vagy a belgrádi magyar követségnek. (Zolína-ut 70.)

A legerősebb és legegészségesebb szervezeten is könnyen urrá lesz a betegség, ha ki van fáradva, vagy át van fáradva. Fáradtság, szél, nedvesség vagy egy kis meghülés után a baj közeledését itt-ott fellépő hasogatások, szuró fájdalmak, nyilalások árulják el. Mi sem alkalmasabb arra, hogy a testet csuzos, reumás betegségek támadásától megóvja, mint idejében alkalmazott bedörzsölés Kriegner-féle Reparatort. A Kriegner-féle Repartor ára 1 P. 16 fill., minden patikában kapható, de csak eredeti csomagolásban, az ismert védjeggyel. Főraktár: Kriegner gyógyszerár, Budapest, VIII., Cálvin-tér 1. (Baross-utca sarok.)

Egy fiatal lány harangozik a világ legnagyobb harangjaival. A világ legnagyobb harangjai a newyorki Park Aoenneue Hospitál templomának tornyában vannak felállítva. A harangokat ifjabb John Rockefeller adományozta és összesen 50.000 kilogrammot nyomnak. A legnagyobb harang egymaga 20.000 kilogram. A harangozó eddig egy férfi, aki most Kanadában kapott állást. A templom felügyelőbizottsága sokáig keresett harangozó művészt, végre is egy Ruth Conniston nevű fiatal leány kapta meg az állást. Conniston kisaszony külön e célra készült kesztyűkkel felfegyverkezve huzza a világ legnagyobb harangját s panaszkodik, hogy ünnepnapokon, ha sokáig kell harangoznia, a keze felhólyagzik a munkától.

Ahol a 25-ik gyermeket keresztelték. A háromszékmegyei Gelence községben Kocsis Lajos gazda házában újévkor keresztelték meg a huszonötödik gyermekét. A huszonöt közül tizenhét él és mind egészségesek.

Tűz martaléka lett Kur Lajos háza és gazdasági épületei. Lapunk olvasói bizonyára jól ismerik Kur Lajost, a volt Hercegh-párt főtitkárát, akit karácsony estéjén nagy szerencsétlenség ért. Szászhalombattán lévő lakóháza és gazdasági épületei porráégték. A tűz keletkezéséről még nem kaptunk értesítést.

Meggyilkolták Zalobin cseh-szlóvak agrárpárti képviselőt. Zalobin képviselőt, aki a karácsonyi ünnepeket talujában, az ungmegyei Vinna községben töltötte, agyonlőtték. Zalobin komájával, Hornyi kovácsmesterrel kiment a pincéjébe s ott mulaitak. Hornyi korábban hazament s a képviselőt másnap reggel az uton találták átlőtt fejjel. A gyanu Hornyira terelődött, akit le is tartóztattak, azonban tagadja, hogy tudomása volna a gyilkosságról. A képviselőt újév napján temették el. A temetésen több agrárpárti képviselő is megjelent.

Napoleon a párisi utcán. Páris egyik előkelő utcáján nagy feltűnést keltett, hogy a járókelők között feltűnt egy köpcös uriember, aki lakkszimat fehérnadrágot, az első császárság katonai uniformisát és a legendás háromszögletű kalapot viselte. A járókelő Napoleonnak képzelte magát és mindenkinek azt mondta: — Helyet a császárnak! Csapataim várnak a Marsmezőn. — Az örültet a rendőrség egyik elmeügyintézetébe szállította.

Vaslapáttal ütötte le a férjét. A Nagykanizsa mellett fekvő Surd községben véres családi dráma történt. Makár János jómodu gazda összeveszett a feleségével, amibe beleszólt a leánya is, aki anyja pártjára állott. A veszekedés annyira elfajult, hogy a gazda ütésre emelt kézzel rontott az asszonyra, mire az szorongatott helyzetében egy vaslapáttal úgy fejbévágta a férfit, hogy rögtön összerogyott. Esméletlen állapotban a nagykanizsai kórházba szállították, ahol a gazda élet-halál közt lebeg. A vizsgálat megindult.

Mindennemű építkezést

— hatóságoknak hitelezés mellett is — vállal:

Stabil Építő R.-T.
Budapest, V.,
Deák Ferenc ucca 16
Telefon: Teréz 140-17, 239-01

Miért szeretem én a Magyar Falut?

S miért kell szeretnie gazdatársaimnak is?

Nem akarok elrohadni,
Mint a fűzfa a mocsárban
Elakarok égni, mint a
Tölgy a fellegek lángjában.
Petőfi.

Ezen cikkem keretében rá akarok mutatni azokra a Magyar Falunál tapasztalható kiváló tulajdonságokra, amelyek engem, mint olvasót már e lap részére régebben eljegyeztek és amelyek a rokonszenvet részemről nemcsak hogy megnyerték, hanem azt tárgyilagosan szólva a legteljesebb mértékben meg is érdemelték. És ezen tulajdonságok elsősorban a lap irányelvei és programjában gyökereznek, másodsorban a lap körül csoportosult írók és szerkesztők egyéniségében, akik az írással igyekeznek a lap programját a gyakorlati élet mezejére átültetni, amelyről minden olvasónk meggyőződhetik a vezércikkek olvasásakor. Mert nyugodt lélekkel állítom, hogy még nincsen eszünkön hazánkban egy a Magyar Faluhoz hasonló lap, amely a kisföldművelés érdekében, ha kell oly elszántan s auni önérettel, de azért nem tónusban lépjen a küzdőterre. És a fajmagyarság zászlaját, amely nagy többségben a parasztság zászlaja is, olyan magasan és annyi kitartással lobogtassa, és ezek a megállapítások nem nagyhangú frázisok, hanem valóságos tények, amelyet mindjárt be is bizonyítok. Például, amikor néhai vezérünket Nagyatádit gunyolták egy szindarabban a lap két vezércikk keretében verte vissza a támadást, amelyek az írásművészet remekei voltak. És tovább egy másik. Amikor Lindberg és társai az Óceánon túlról Európába repültek a lap a „Levegő hősei és a föld hősei” címen elmélkedett felette, de oly gyönyörűen, hogy mikor egy pár barátomnak felolvassam szinte láttam, hogy a cikk hatása alatt mint gyul ki az orcokon a lelkesedés tüze. Hát még mikor megkezdte Zsirkai János „Mit akarunk” című sorozatos cikkét, amely kifejtette a célt és a célhoz vezető eszközöket, amelyhez fogható cikk, a tárgyilagosságát is tekintve még más lapba soha meg nem jelent, és a később írott „Kevés a magyar” című cikk, amely teljesen a mi nézőpontunkból világított rá az Egyke kérdés titkaira.

És hogy a kép teljes legyen, mint szenzációt külön ki kell emelni Pölöskei János szerkesztő költői munkásságát, amely „Lobognak a pásztor tüzek”, „A kispazda”,

„Paraszt vagyok” című verseivel a költészet és eszménység zenitjére emelkedett, és megállapítható, hogy még ő előtte nem volt költő, aki annyi öntudatot csepegtetett volna a fajtájába, mint ő a versei által. És ezzel kapcsolatban felemlitem Farkas Endre és Fűvessy László gyönyörű fajmagyar cikkeket, amelyek méltóan kiegészítik a lap tartalmát.

Tehát ugy a lap, mint az írói ezidőszerint nekem minden más politikai lapnál jobban tetszik, mert az írásban ne csak betű legyen, hanem tűz is, mint ahogy a költő mondja

Mert szakadjon ki a nyelve
Ki úgy dalol, hogy dalától
Nincsen a sziv feltűzelve

Igen áim, de én azt a tüzet, amelyet a lelkesedés szent tűzének hívnak csak a Magyar Falu íróinak az írásaiban találom meg, mert a többi az a sok limonádé újság, amely se hideg, se meleg, sem elve, sem hite, és nincsen bennük magasabb eszménység.

Ezen hátrányokkal szemben a Magyar Falunak van még egy nagy előnye is, az hogy közérdekű dolgok megvitatására az olvasók részére a lap hasábjai mindig nyitva áll, no meg a „Levegláda” című rovat, amely sok ügyes bajos dologba utbaigazítással szolgál. Ime ezek azok a tulajdonságok, amelyekért én a kisföldművelő falusiak részére a Magyar Falut a legjobb és legmegfelelőbbnek tartom, és ez alkalommal is felhívok minden földművelő kispazda és kispáros barátomat, hogy ha idáig még ingadozott is, a fent elmondottak után itt az idő és lépjen be a Magyar Falu olvasói közé és erősítse ezt az öntudatra ébredt táborát, hogy az idők teljessége bennünket egy táborba találjon.

Adja Isten, hogy így legyen!
Dancsháza.

Horváth Lajos.

DR. KAJDACSY

szakorvos,

VIII, József-kr. 2.

Rendel: 10—4 és 7—8-ig férfi- és nőbetegeknek

A héten Magyarországon volt a legnagyobb hideg

A kontinens leghidegebb országa a héten Magyarország volt. Turkevén szerdán reggel ismét 21 fokot mutatott a hőmérő. Magyarország után a Balkán államok következtek, míg északon, Svédországban a fagyföld fölött 5 Celsiusot mutatott a hőmérő. Külföldről csupán Svájcban, Németországból és Oroszországból jelentettek fagyot. Olaszországban egyes helyeken 10 fok meleg volt, csupán Milánóból jelentettek 6 fok hideget.

Németországban az Elba vizén megszűnt a forgalom, mert óriási jégföldök vonulnak végig a folyón. Svédország összes kikötőit jégblokkád fenyegeti, mert a délnyugatról jövő hatalmas jégföldökkel valószínűleg elzárják a kikötőket.

Üdvözlét Dunaegyházáról

Dunaegyháza lelkes kispazdái tömegesen lépnek be a Magyar Falu táborába, különösen azóta, amikor a tábori irógárdánk ott megjelent. Újévre a Polgári Olvasókör Elnökségétől a következő levelet kaptuk:

»Boldog újévet kívánunk a Magyar Falu irógárdájának és fogadják hálás köszönetnyilvánításunkat becses látogatásukért, amellyel községünket megtisztelni szivesek voltak. Jelenlétük nagy bizalmat gerjesztett még a hitetlenekben is, mert meggyőződtek, hogy vannak még emberek, akik önzetlenül dolgoznak a falusi népért. Megígérjük, hogy a tábor erősítésében részt veszünk és azon leszünk, hogy községünk minden lakója a Magyar Falu táborába sorakozzék. Teljes tisztelettel a dunaegyházi Polgári Olvasókör Vezetősége.«

Amidőn a dunaegyháziak jókívánatát lapunkban nyugtázzuk, annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy olyan népért, mint Dunaegyháza népe, küzdeni érdemes. Ha minden község követné Dunaegyháza példáját, szebben ragyogna a nap a magyar földművelő nép fölött.

Országos vásárok

Vasárnap 8. Jászdózsza, Kistelek, Mindszent, Törökszentmiklós.

Hétfő 9. Apc. Csorna, Eger, Jászsószentgyörgy, Kerta, Lajosmizse, Nagykápolna, Szob, Tiszadob.

Kedd 10. Gáva, Mihályi Rum, Zalalövő.

Szerda 11. Balatonfüred, Ivánegerszeg.

Csütörtök 12. Edelény, Keszthely, Nagyléta.

Péntek 13. Derecske, Mezöberény, Nagyhalász.

Szombat 14. Dévaványa, Hódmezővásárhely, Mezöberény.

Katonai pálya. Ha kedve van a katonai pályára, jelentkezhetik. Most toborzott hadseregünk van, tehát, ha megfelel, be is veszük. A m. kir. honvédség legénységi állományába való önkéntes belépés feltételei: 1. magyar állampolgárság, 2. testi és szellemi alkalmasság, 3. erkölcsi érdemesség és megbízhatóság, 4. a betöltött 17 és tul nem haladott 25 életév és 5. nőtlen vagy pedig gyermektelen özvegy állapot. A szolgálat ikötelezettség 12 év. A felavatott egyén azonban csak egyhavi próbaszolgálat után kötelezi magát 12 évre véglegesen. Az önként belépett katonák rendszeres illetményt kapnak és pedig a rang nélküli honvéd havi 34 pengő készpénzt, teljes ellátást, elszállásolást és ruházatot. Minden honvéd részére évenként 4 heti szabadság jár. Az önként belépő csapatfőnök és fegyvernemet is választhat. — Külföldi ösztöndíjra vágyó iparostanonc. Levélben is megírtuk, ezuton is megüzenjük, hogy a kereskedelemügyi miniszter azon iparostanonc részére, aki az 1927—1928-as iskolai évben kitünő eredménnyel szabadult fel, külföldi utazásra ezer pengős tanulmányi ösztöndíjat engedélyezett. Ilyen ösztöndíjat egyelőre nyolcat ad a miniszter, melyet a kereskedelmi és iparkamarák ajánlata alapján fognak kiosztani. A kitünő bizonyítvány mellett feltétel az, hogy az ösztöndíjas tanonc legalább egy fél évig köteles külföldi műhelyben alkalmazást vállalni. — Iparostanonc. A tanoncszerződést csak akkor lehet jogérvényesen megkötöni, ha a tanonc az összes iratokat, mégpedig: 1. születési bizonyítványt, 2. iskolai bizonyítványt, 3. ujjraoltási bizonyítványt, 4. a mesterségre való testi alkalmatosságot igazoló orvosi bizonyítványt fel tudja mutatni. Bármelyik kellék hiányzik is, a szerződés meg nem köthető. — Gábor O. Ha betegségyéző bejelentésre kötelezett munkaadónál dolgozik ezidőszerint menejn a betegségyézőhöz, ott majd elintézik a dolgát; ha nem, — feltéve, hogy üzemi baleset történt — forduljon a bányagazgatóságához s ha megtagadja az ápolási költség viselését, perelje be. — U. István Abaujszemere. A lapot címére megindítottuk. Üdvözljük táborunkba. — G. István Alsó-oszkó. Szives lapját megkaptuk. Lapunk terjesztése érdekében kifejtett munkásságáért fogadjuk hálás köszönetünket. A verses kötetet elküldöttük. — T. István Alsófüged. A lap megy. Üdvözljük táborunkban. — Többszörnek. Megtörtént, hogy lapunkból és naptárunkból egyeseknek két példány ment. Felkérjük olvasóinkat, hogy az ilyen esetben sem a lapot, sem a naptárt ne küldjék vissza, hanem adják át olyan barátunknak, aki a lap táborába tartozik. — B. János Érsekcsanád. A verseskönyvet a mai napon postára adtuk.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgyár

Budapest, VI., Frangepán ucca 77.

(Saját házában.)

Az 1900. évi párisi világ-, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipartárlaton a m. kir. kormány diszoklevelével és az 1927. évi budapesti, székesfehérvári és szentesi kiállításokon a nagy aranyéremmel kitüntetve. Művésziesen szép kivitelű és hangban úgy egyenként, mint összhangban tökéletes harangokat készít a legfinomabb harangérből bármilyen nagyságban és meghatározott hanggal. Régi felszerelésű harangokat átönti vagy átszereli. Harangokhoz elsőrendű vaskoronákat és álló vagy fekvő vasállványt készít.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Számos egyházi elismerő levél! Előnyös fizetési feltételek!

Harmonikák, hegedűk, citerák, beszélőgépek, nagybőgők, cimbalmok, továbbá az összes rézfuvóhangszerek, egész zenekarok felszerelése legolcsóbban itt a gyárban kaphatók.

Árjegyzéket ingyen küld.

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb húrok.

Iskolai, dalárdai, egyházi harmoniumok részletre is,

Mogyoróssy Gyula

kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.

♦ GYERMEKNEK ♦

Varjak és a sirályok

Hatalmas hóréteg fődte a földet. — Jól működik Tél apó — hagyták helyben az emberek. Kicsiny és nagy jégtáblákat sodort a folyó magával. Minden csendes, minden pihen a hótakaró alatt, csak az összeültköző jégtáblák elégedetlenkednek néha hangos recsenéssel. Ebbe a csendbe egyszerre belehasít a sirályok rekedt hangja. Jönnek sokan onnan fentről Téalapó elkésett követői. Hangos hancurozással belemerülnek a vízbe s egy-egy csillogó ficánkoló kis halacska vergődik némelyiknek piros csőrében. Ha elfáadtak, megpihennek a jégtáblákon. Egyszer nagyon hosszú utról jöttek a sirályok, s pihenőt tartani kiültek a folyó partjára. A verebek és varjak üdvözölték e ritkán látott vendégeket. Különösen a fekete varjakkal barátkoztak össze, s olyan hangosan tanácskoztak, hogy a nap is kidugta álmos fejét egy vastag hófelhő mögül. Nosza erre a ritka látványra tánra perkültek a sirályok és a varjak. A mulatságot az arra té-

vedt halacska zavarták meg, kidugták fejüket a vízből. De hamar vége lett a mulatságnak.

A sirályok — egy-kettő — már a vízbe bukva keresték zsákmányaikat. Irigykedve nézték ezt a varjak:

— Milyen jó nekik — gondolták irigykedve.

— Gyertek pajtások ti is! — süvítették a fehér vendégek a varjak felé s mikor látták, hogy azok nem mozdulnak, gungyolódva kiáltották:

— Nem mertek, vagy gyávák vagytok? Szégyeljétek magatokat!

— En is tudok úgy halászni, mint te — kérkedett az egyik varju és belevette magát a hullámokba. De uszni nem tudott s úgy magával sodorta az ár a nagy jégtáblák alá és odaveszett szegény.

— Ugy kell neki — lármázták teli torokkal és hangos kacajjal a sirályok. Így jár az, aki mást majmol!

— Kár, kár, kár, — hallatszott a levegőből a szegyenkezve menekülő varjak hangja. Bezzeg, hogy nem igen akadt többé egy oktan varju sem, aki versenyezni mert volna a sirályokkal, mert — mindenki maradjon annál, amihez ért. Így is van az a legjobban.

mezeikre. A békében, akkor volt jó dolgunk. De jókat is ittünk.

Az ital. Ez nagy pusztulást vis végbe közöttük. Inkább nem esznek, de a napi egy deci pálinkának meg kell lenni. Egy asszonyt kérdeztük meg. Nincs több 28 évesnél, de 60-nak látszik. Kérjük, egészséges-e a kicsike a karjában:

— Csoda okos gyerek. Ugy itta a pálinkát, akár egy öreg...

A pólyás, aki pálinkát iszik! Mi lehet ebből? De a jó istenmezeiek szörnyen el vannak telve a maguk fajtájával. Más falubeli leányt szégyen ide hozni. Azt a legényt, aki más faluból jönne leányt, kiüldöznék a faluból. Ugyanez vonatkozik a leányokra is. Azt a szegényt egy sem akarja megérni, hogy falubeli legényt ne kapjon.

Nagyon gyakori itt a tifuszjárvány, amely a tisztátalan ivóviznek köszönhető. Az egész palócságban talajvízzel fertőzött kutakból isznak. A kutak és a irágyadombok elhelyezésére egyáltalán nincsenek tekintettel. Az anyák a tifuszos gyermekek mellett feküsznek. S mivel megtörtént, hogy a gyermek meghalt, de az anyának nem történt semmi baja, az orvos hája beszél óvatosságról, elkülönítéstről.

— S az iskola. Minden gyermek viszi magával két-három kisebb testvérkéjét, mert itt ovoda, csecsemővédelem nincs. 60 gyerek helyett en-

nek háromszorosa jár az iskolába. A szülők munkába járnak, a kisebbekre senki sem vigyázhat. A szomszédos Szederkény-pusztán a kondás lakás-szobája az iskola.

— Ide tessék jönni gyermekvédelmet tanulni. Ide, az egyke elleni harcra érveket gyűjteni. Akár télen, akár nyáron. Látnivaló mindig akad.

— Április már a legnagyobb nyomorban találja az istenmezeiket. A múlt tavasszal a pétérvásárai malomban kátrányozták a deszkákat és nagyobb mennyiségű liszt magába szivta a kátrányszagot és ehetetlené vált. Az istenmezeiek valóságos bucsujárást indítottak a malomba a bűzhödöt lisztért.

— Egy öreg palóc a következőket mondaj:

— Tavasszal tessék eljönni erre mifelénk. Az egész falu legelni jár. Nem a földekre, hanem az országot eperfára. Hónapokig ez az egyetlen eledelünk.

Ezek az újságíró főbb megállapításai. S mi szomoruan vesszük tudomásul, hogy egy magyar falu Palóccországban pusztul, satnyul és nyomorog. Kötelességszerűen felhívjuk a kormány figyelmét az itteni állapotokra s kérjük, igyekezzék istenmezeje népét megmenteni a nyomortól s szociális intézkedésekkel az ottani áldatlan állapotokat megszüntetni.

Minden keresztény és magyar ember erkölcsi kötelességének, tartsa hogy biztositását a mi intézetünknel helyezze el: az

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZETNÉL

Igazgatóság:
Budapest, IX., Ráday-u. 2

Istenmezeje az elsodort palóc falu

Ahová szegyen más faluból leányt vinni — A pálinkát szopó pólyás — A született gyermekeknek több mint fele meghalt

Az egyik napilap munkatársa látogatást tett a pétérvásárai járásban fekvő Istenmezeje községben, amely látogatásról szomorú riportban számol be a lap olvasóközönségének.

Fáj a szívünk, amikor egy magyar falu ily borzalmas nyomoráról és elmaradottságáról kell hallanunk, mert hiszen nekünk minden törekvésünk az, hogy a magyar falvak népét mai szomorú helyzetéből kiveszjük és a kultúra azon fokára emeljük, amelyen meg tud birkózni a mai idők mindent eltaposó rohamával.

Az újságíró többek között a következőket írja:

— A 30 fokon felüli hidegben az első, akít látunk, egy porcellánadrágos palóc. Majd megveszi az istenhidege. Szóbaereszkedünk vele. Első

kérdésünk természetes, nadrágjára vonatkozik, amely valamikor jobb időt láthatott. Summás volt az Alföldön, ott kapta az uraságtól.

— Tömentelen gyermek fut az utcán. Szemmel láthatólag itt nincs egyke. De a kis palócgerekek vékonyak, zöldek, beteges külsejűek. Az orvos mondja, hogy a múlt évben ötven gyermek született, de kevés van belőlük életben. Fele gyermek hat éves kora előtt meghal. Aki aztán megmarad, az szívosan huzza az igát. Hogy mégis sok a gyerek, az annak tulajdonítható, hogy sűrűen látogat a gölya az istenmezeiekhez.

Megszólítottuk az egyik kunyhóból előkerült öreget. Így felel:

— Nincs jó idő ránk isten-

Tizenhároméves gyilkos, aki egy ruha miatt megölte a pajtását

A kecskeméti bíróság a múlt pénteken tárgyalta egy tizenhárom éves gyilkosnak a bűnpörét, aki Rab István nevű pajtását meggyilkolta és a vízbe dobta azért, hogy új ruhája az övé legyen.

A sápadtarcu állatgyermek rongyos ruhában, zsiros kalappal áll a bíróság előtt és közömbösen válaszol az elnök kérdéseire. Elmondja, hogy nem tudja, hol született, az apját csak néha látta, de az anyját ismeri.

A bíró azután az iratokból megállapítja, hogy 1914-ben született Szabadszálláson.

— Jártál-e iskolába? — kérdi az elnök.
— Nem.
— Tanított-e valaki imádkozni?
— Nem.
— Tudod-e a Miatyánkot?
— Nem.

Azután a bíró kérdésére elmondja, hogy pajtásán meglátott egy szép ruhát s elhatározta, hogy elveszi tőle.

— Azt határozta, hogy mindenáron elveszed tőle, sőt még meg is gyilkolod?
— Azt

— Hát hogy történt a dolog?
— Vasárnap — kezdi a gyilkos — 6 óra tájban összetalálkoztam a Pistivel és elhatároztam, hogy elveszem tőle a ruhát. A nádas mellett mentünk. Pista lehajolt fűz vesszőt vágni, én pedig hátul

elkaptam a nyakát. A kés kiesett kezéből és csak annyit tudott mondani: Jaj, Istenem! En azután rátérdeltem a mellére s mindaddig tojtogattam, míg el nem kékült. Mikor azt hittem, hogy meghalt, behúztam a nádasba és bedobtam a vízbe, miután a ruhát lehúztam róla. Azután hazamentem és lefeküdtem az istállóban.

— Tudtál aludni? — kérdi az elnök.
— Tudtam.

— Tudad-e, hogy más tehenét, malacát nem szabad bántani?

— Azt tudtam.
— Hát azt tudad-e, hogy embert nem szabad ölni?

— Azt nem tudtam.
— Miért huztad Pistát a vízbe?
— Félttem, hogy kikapok a csendőröktől.

Majd az elnök kérdésére azt felelte, hogy nem tudja, mi a karácsony és nem hallott Jézuskáról sem.

Ugy az elnök, mint a hallgatóság elképedve hallgatja az állatembergyermek vallomását s fiatal korára való tekintettel, háromévi fegyházra ítélte, melynek kitöltése után a javítóintézetbe kerül.

A gyermek mitsem érve borzalmas bünének nagyságáról, közömbös arccal, egykedvűen távozott.

Minden hangszert

hegedűt, harmonikát, gramofont, cimbalmot, harmoniumot, zongorát, pianinót

legjobban és legolcsóbban

Reményi Mihálynál

vásárolhat, Budapest VI, Király-utca 58-60.

KÖZGAZDASÁG

Bortermelő gazdák borkészlete

A földművelésügyi miniszter rendeletére összeadták a piacra kerülő borkészletet

Nagyon helyes és üdvös intézkedése a földművelésügyi miniszternek, hogy hivatott megjelenteti az eladásra váró borkészleteket. Ezáltal a gazdákat akarja támogatni a borértékesítés munkájában. Az első ilyen kimutatás december hó első feléről a következő adatokat tartalmazza:

Mintegy 50 ezer hektóliter vár eladásra. Az árak alku tárgyai, tehát a kimutatásban nem szerepelnek.

Az eladó borok között vannak 20—30 hektós kis mennyiségek is, de nem ritkák a 100 hektón felüliek. Van néhány tétel, amely felül van a 100 hektón. A legnagyobb eladó borkészlete a kimutatás szerint Soltszentimre községnek van: 3000 hektó fehérbor. Károlyi József gróf Nyirbátorból 1200 hektót kínál, Streth Vilmos kiskunhalasról 1000 hektót. De vannak 2000 hektós kínálatok is: Benkő Mihály Pécsről és Benes Antalé Erdőtelekről. Kovács Zsigmond Ráckevéről 1150 hektót kínál eladásra. A kínált borok legnagyobb része 1927-es termésű újbor, de akad közöttük néhány értékes ősborkészlet is.

Borvidékeként felsorolva, a neszemlyi borvidékről mindössze öt eladó jelentkezik. Van közöttük 600 és 800 hektós tétel, Aszárról, illetve Várpalotáról. Székeshérvár, Kápolnásnyék, Rácalmás kisebb tételeket jelentenek.

A badacsonyi borvidék kínálata aránylag elég kielégítő. Malatinszky Ferenc Badacsonyból 90 hektó 1923—1927. évfolyamu borokat kínál. Vannak aztán óborok még Köveskál-ról, Dörgicséről, Révfülöpről, Nemesbördemicről.

A balatonmelléki borvidékről összesen tizenegy szőlősgazda kínál bort. A legnagyobb tételt, 400 hektót, Wolff József Várnapalotáról, aztán Lugosi József Balatonleléről 300 hektó rizlinget.

A móri borvidék kínálata mindössze két tételből áll. Egyik 20, másik 160 hektós valamennyi óborral vegyes.

A somogy-zalai borvidékről 20—25 és 200 hektós eladó készleteket kínálnak, valamennyi 10—12 fokos jobb minőségű áru. Vannak közte 3—8 éves óborok is.

Szekszárd vidékéről a következő helyekről jelentettek be eladó borokat: Dunaföldvár, Szekszárd, Mórággy, Bölske, Siklós, Bataaszék. A legnagyobb tétel 120 hektó. A felkínált tételek között sok az óbor.

Pécs-Villány borvidékéről huszonhét szőlősgazda jelentett be eladó bort és itt vannak 300—500 hektóig terjedő készletek is. Csak az egyetlen Patacs községből tíz gazda jelentett be eladó bort 13—40 hektóig terjedő tételekben.

A pest-nógrádi borvidékről tíz jelentkező szőlősgazda van. Képviselve vannak Ipolyvecse, Ocsa, Monor, Rác-

keve, Tököl, Szigetmonostor, Penc, Csömör kisebb-nagyobb tételekkel, közöttük több óborral.

Gyöngyös—Visonta vidékén a következő községekből kínálnak borokat: Apc, Ecséd, Erdőtelek, Szurdokpüspöki, Hevescsány, Gyöngyös, Verpelét. A minőségek kitünőek.

A somlyói borvidékről csak két kínálat van, mindkettő Somlyóvásárhelyről 110, illetve 40 hektós tételekben. Nagyobb része 1923-as termésű.

Eger borvidékéről a Magyar Konventuális Minoriták Házönöksége 107, illetve 20 hektó óbort jelentett be. A hűes egri bikavérből 12 hektót kínál özvegy Csutorás Lászlóné.

A miskolc—abauji borvidék mindössze három tétellel van képviselve a borkínáló gazdák között, mégpedig Mezőnyéki, Tiboldaróc és Miskolc-ról. Ez utóbbi helyről régi zamatos fűmintot és rizlinget kínálnak.

A tokaji borvidék aránylag kis számmal van képviselve az eladó borok között. Tolcsva, Felsődobsza, Szegi, Tállya, Sátorajauhely, Olaszliszka, Sárospaták, Legyesbénye elsőminőségű borokat ajánlanak 40—100 hektóig terjedő mennyiségben. Van közte néhány tétel óbor is.

Az alföldi borvidék számszerint a legnagyobb arányban van képviselve. Van vagy száz tétel, különböző községekből. Akad közte 1000 hektós tétel is.

A nyírségi borvidék kínálatát Hosszupályi, Turakótaj, Nyiregyháza, Ujfehéty, Debrecen, Nyiregyháza, Zsuzsánamajor, Tiszaszalka és Nagydobos terményei képviselik. Van közöttük 1200 hektós mennyiség is.

Érdekes és egyben jellemző, hogy míg a decemberi kimutatás mintegy 50 ezer hl. borról számol be, már a januári ezt a mennyiséget megkétszerezi s mintegy 80—100 ezer hektóliter eladásra váró készletet tüntet fel. Ez egyrészt a borszűrés pangását jelzi, másrészt a pénztelenséget s egyben azt a reményt is, hogy későbben jobb árakat érhetnek el a bortermelők. Ha a gazdák reménye teljesül s a miniszter keresztülviszi, hogy a literenként, mintegy 40 fillért kitevő borfogyasztási adót elengedik, remény lehet a borkereskedelem megélénkülésére. Sajnos, az adóelengedés nem valószínű.

**Pénzkölcsönt, olcsó kamattal
Vizumot, bárhová postafordultával
Társulásokat eredménnyel
Birtokeladást magas áron**
közvetít, szerez csekély díjért
**Általános Kereskedelmi vállalat
Miskolc, Széchenyi ucca 13.**

Piaci árak

Gabona- és terménytőzsde.
Buza, 77 kilogrammos tiszavidéki 30.30—30.45, felsőtiszán 30.15—30.40, fejérmegyei 30.15—30.35, pestvidéki 30.15—30.35, dunántúli 30.15—30.35, buza, 79 kg-os tiszavidéki 30.95—31.10, felsőtiszai 30.80—30.95, fejérmegyei 30.75—30.90, pestvidéki 30.75—30.90, dunántúli 30.75—30.90, rozs, pestvidéki 29.15—29.25, rozs, egyéb 29.05—29.25, takarmányárpa I. r. 26.75—27.50, takarmányárpa II. r. 26.50—26.75, sörárpa, felvidéki 31.—33.—, sörárpa, egyéb 29.50, tengeri 25.75—26.—, köles 23.—24.—, repce 48.—50.—, korpa 19.75—20.—, zab, I. r. 25.50—25.75, zab, II. r. 25.25—25.50 P. Határidőüzlet. Buza, márciusra 31.54—31.56, buza, májusra 32.04—32.06, rozs, márciusra 30.54—30.58, rozs, májusra 30.56—30.60, tengeri, májusra 25.62—25.64, tengeri, júliusra 26.02—26.04 P.

Budapesti vágómarhavásár, 1927 december 29. Felhajtott: Bika I. r. 9, II. r. 38, III. r. 10, ökör I. r. 56, II. r. 218, III. r. 15, tehén I. r. 2, másodrendű 128, III. r. 14, bivaly III. r. 2, összesen: 492 darab. A vásár irányzata lanyha volt, az árak kg-ként 4 fillérrel estek. Eladatlanul visszamaradt 10 drb. Árjegyzés élősúlyban kg-ként: Bika, tarka, I. r. 1.02—1.16, II. r. —.88—1.—, III. r. —.72—0.86, ökör, magyar, I. r. 1.04—1.10, II. r. —.84—1.02, III. r. —.54—0.82, ökör, tarka, I. r. 1.02—1.24, kivételesen 1.32, II. r. —.84—1.—, III. r. —.52—0.80, tehén, magyar, II. r. —.82—0.94, III. r. —.72—, tehén, tarka, I. r. 1.—1.16, II. r. —.76—0.96, III. r. —.52—0.72, bivaly, magyar, —.70, növendék (éves) —.72—1.16, kicsontozni való —.30—0.50 pengő.

Budapesti sertésvásár. 1927 dec. 30. A csütörtöki ferencvárosi nyit és zárt vásárra a felhajtás 3038 darab volt, ebből közepes irányzat mellett 722 darab maradt eladatlanul vissza. A következő árakat jegyeztük: Prima urasági 1.54—1.56, prima szedett 1.50—1.52, közép 1.44—1.46, könnyű jobb 1.32—1.36, könnyű silány 1.28—1.32, öreg urasági 1.48—1.50, öreg szedett 1.44—1.46, angol sonkamalac 1.42—1.60, hus 2.10—2.12, zsir 1.82, szalonna 1.60—1.62, szalámi-hus 2.04. A téli beállítani való sovány-sertés 1.52—1.56. Szopós malac 2.—2.40. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 1220 darab. A Magyar Mezőgazdák Szövetségére bizományi h. zsalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.

Zöldség és gyümölcs. Arak a budapesti piacon pengőben: Sárgarépa kg-ja —.20—0.36, petrezselyem kg-ja —.20—0.36, zeller kg-ja —.24—0.44, kalarabé kg-ja —.20—0.40, karfiol kg-ja —.40—1.20, vöröshagyma kg-ja —.24—0.34, fokhagyma kg-ja —.40—0.64, cékla kg-ja —.16—0.30, fejeskáposzta kg-ja —.12—0.24, kelkáposzta kg-ja —.20—0.50, vöröskáposzta kg-ja —.28—0.60, fejjesalata darabja —.18—0.30, torma kg-ja —.64—2.—, rózsaburgonya kicsinyben kg-ja —.26, nagyban métermázsánként 18.—24.—, sárgaburgonya kicsinyben kg-ja —.10—0.14, nagyban métermázsánként —.—, fehér-

burgonya kicsinyben kg-ja —.10—0.16, nagyban métermázsánként 8.—11.—, champiengomba kg-ja 5.—8.—, retek kg-ja —.14—0.32, sóska —.—, spenót kg-ja —.60—1.20, alma kicsinyben kg-ja —.40—2.40, nagyban métermázsánként 40.—140.—, körte kg-ja 2.00—2.40, szőlő, télire eltett, kg-ja 2.40—3.60, dió —.80—2.—, mandula 1.10—1.40 P.

Tei és tejtermékek. (Budapest székesőváros vásárgazdátó-ága hivatalos árjegyzése.) Arak a budapesti piacon pengőben. Tefjes tej literje —.36—0.41, tejszínhb literje 3.20—4.—, a tejfel literje 1.76—2.—, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 5.—5.60, nagyban 4.40—4.80, tehénturó kg-ja —.96—1.20, juhturó kg-ja 2.80—3.20, grói sajt kg-ja kicsinyben 4.80—5.60, trappista sajt kg-ja kicsinyben 3.20—4.—, nagyban 2.60, emmenthali kg-ja 4.80—5.60 P.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Kilenc hónap alatt egymillió pengő déligyümölcsért. Ha külkereskedelmi passzivumunk okait kutatjuk, nem érdektelen megemlékezni, hogy tavaly télen és ez év első felében a narancson kívül is egymillió pengőt (1.189 ezer pengő) adtunk ki déligyümölcsre. Ezek közt első sorban a banánra, fügére, datolyára, ananászra. Igaz, hogy e távoli déligyümölcsök behozatalát a vám és óriási fuvar mellett is az tette lehetővé, hogy télen olcsóbbak a hazai almánál.

200 éves a kávé Braziliában. A braziliai Sao-Paoloban nagyban készülődnek a kávé második évszázadának megünneplésére. Ugyanis 1727-ben vitte be Francesco de Mello tengerészkapitány az első kávépalántát Braziliába. Kétszáz év óta termelnek tehát csak kávé Braziliában és kétszáz év alatt ez az ország vezető szerepet kapott a kávétermelésben.

Nagy szegénységben halt meg a petroleum világítás felfedezője. Kihinné el, hogy a villany-és gázvilágítás diadalmas korszakában, a kivételre éhezettett petroleumvilágítás mindössze csak hetvenöt esztendő? Pedig úgy van, 1852. évnek az őszén, Nyugat-Galiciában egy Schreiner nevű szegény tejkereskedőnek a konyhájában petroleumforrás tört elő. Schreiner éppen abban a bajban szenvedett, hogy nem volt világítani való olaja. A szükség nagy tanítómester, rongyokból kanócot csavart és belehelyezte az új forrásba, aztán meggyújtotta. Nagy meglepetésére erős pirosas lánggal égett. Tavasszal hozzáfogott a találmánya tökéletesítéséhez, finomította a petroleumot és az ő pincéjében tökéletesült az első petroleumkut. Érdekes megemlíteni, hogy Schreiner, mint minden feltaláló, teljes szegénységben halt meg, pedig a petroleumból sokan lettek békebeli milliósok.

Milyen jövedelmező a libatömés? Bács megye egyes községeiben több falusi gazda elmés ötletet valósított meg, amely által nem megvetendő haszonra tesznek szert. A Dunántúlról apró libákat vásárolnak, melyeket néhány heti hizlalás és háromheti tömés után Budapesten értékesítenek. A tavalyi kísérletek során 80 liba tömésén, amely március közepétől május végéig tartott, 800 pengőt kerestek. Ha az idei évadban is 3'20—3'60 pengő lesz a hizott liba kilója, ugyanolyan hasznot várnak, mint tavaly.

Bármilyen TRAKTOROKHOZ legalkalmasabb az

államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgép

Államgépgyári gőz-, benzin- és szivógázlokomobilok, traktorok és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányú mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. Nemzetközi Gépkereskedelmi Részvénytársaság.

Kérje a 16. számú árjegyzéket.

Kérje a 16. számú árjegyzéket.

GANZ- és TÁRSA DANUBIUS

Gép-, Waggon- és Hajógyár Részvénytársaság. - Schlick-Nicholson Telepe
Budapest, VI. kerület, Váci-ut 45-47. szám.

Mintaraktár: Budapest, VI., Vilmos császár-ut 63

Fiókok:

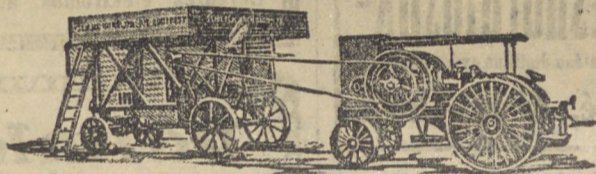
Szeged, Kölcsey ucca 11.
Szombathely. Zanati út
Eger, Káptalan ucca 8.
Nyiregyháza, Széchenyi tér 7.

Raktárak:

Pécs, Kaposvár, Győr, Baja, Szé-
kesfehérvár, Szolnok, Gyöngyös,
Nagykanizsa, Debrecen, Miskolcz,
Békéscsaba.

Cséplőkészletek:

Vontatós- és magánjáró loko-
mobilok gőz-, benzin- és szivó-
gázüzemre. Acélkeretes és fa-
keretes, golyóscsapágyas cséplő-
gépek minden nagyságban.

„Schlick-Hanomag” traktorok,
„Ásványi”-féle tengeri szártépő-
gépek. Vetőgépek és az összes
mezőgazdasági gépek.

Hengerszékek!

A vérboszú hazájában

A „MAGYAR FALU” eredeti regénye. ♦ Irta: MARTON BOLDIZSÁR.

29

Haj, Albánia, haj, malária!
10 nap alatt a zászlóalj 227 embert
veszített csak maláriával.

S támadni kellett, hahaha!
Megkapta az utolsó tartalékot is, egy
teljes félzászlóaljat! Allott 20, mond
husz emberből.

De menni kellett!
Direction Griechenland mit dem Olymp!
Mondta Pfl. B. hadtestparancsnok s
hozzá tette, majd ő megmutatja a tisz-
teknek, hogy kell meghalni Albániáért!
Repülőgépről szállt le, mikor ostromozta
őket messze a front mögött, aztán újra
visszarendült — Tiranába.

A katonák pedig lógatták a fejüket,
mert láz gyötörte őket és sok kukoricát
ettek, vizet meg alig ihattak és erős volt
az olasz, délvidéki, mint az albán, birta
a Napot, a szörnyű, a szörnyű lángoló
Napot!

A magyar-osztrák csapatoknak még a
chininje is hamis volt, hát még a kézi-
gránátja!

Csak eldobja, odahajítja a legény az
olaszra s nem robban.

Hát még a srapelje! Csak ellövi a tü-
zér s még csak nem is pukkan, marad,
mi volt.

S mégis, mégis! Valahol sikerült az
olaszt megnyomni, mire mindenütt vis-
szavonult.

S a vánszorgó katonák újra látták
Beratot, újra a Tomorica környékét. Hul-
latták véruket, hullatták pajtásaikat. Nem
mellé már keresni a muzulmán temető-

ket, mint régen, nyugalmasabb csetepa-
téknál, hogy amellé fektessék drága ha-
lottaikat.

Elhintve ott volt a magyar férfitest
mindenfelé az egész albán földön! S ha
sóhajtozott békés időkben, a nagy katak-
lizmák után, nyájas olvasóm, te is el-
látogatsz majd, mint egyszerű turista, e
furcsa földre, tudd meg, hogy lábad nem-
csak muzulmán sirokra tapod, de magyar
emberek hulláit takaró földszőnyegen
süpped a szunyogos lábba vagy kemé-
nyen koppan a dombon, hegyek kőke-
mény sírföldjén.

A sirok fölött, a hullatakaró aszu föl-
dön talán még virág se nő. Hullasd a
könnyedet, — nem itatja át a páncéllá
száradt réteget. Sirj záporosót, özönvizet,
hiába... Kemény föld az! Csákánnyal ás-
ták ki a fedezéket.

Kemény volt az élet, páncél a szív,
amely meg nem érezte a más földre
született ember mérhetetlen szenvedé-
seit.

De lány volt a szunyog, forró a Nap
és tüzes a gránát és éles a golyó.

Albánia, Albánia!

Ország, szörnyű ország, Atokország!
Egy ország, s egy hadtest védte! Ten-
ger van nyugati határán s egy nagy tó,
az Ochrida, keletén. Folyóvíggyeiben mo-
csarak vannak s ott zeneg meg ől az
anopheles. Kimegy a sikra is s föl,
apróbb dombokra, fölkeresi az embert s
fülébe hegedüli a halált.

Böcklin nem járt ebben az ország-
ban?...

Ma a szerbek a renitens magyarokat,
hovátokat Albániába küldik — elpusz-
tulni.

Atokország.

S ezért haljon meg szívesen a
katona?!...

Eljött az október.

Megbomlott a bolgár front s az olasz,
a francia verte ki a csapatokat.

Végig egész Albánián. Délről föl, be
egészen Montenegróba. Szendreyék
zászlóalja roncs volt.

Futott, meg-megállt, lőtt, aztán tovább.
Durazzon keresztül. Szervezett, hatalmas
komitácsi-bandák állták többször útjukat.
Prezánál, Alessio és Durazzo között, egy

nagy komitácsi sereg teljesen bekerítette
őket. Csak nagy veszteség árán tudták
magukat keresztülvinni. Az olaszok
is nyomukban.

Minden felbomlott.

Az összes albániai csapatok verve,
szétzülve, megsemmisülve. Skutariban
valahogy összeverődtek. Szendrey pa-
rancsnoka, Herzberg őrnagy összetörtén,
maláriával feküdt be a kórházba, de me-
nekülni kellett s teherautón tovább vitték.

Felelős szerkesztő:

Zsirkay János

Főszerkesztő:

Dr. Farkas Endre

Főmunkatárs:

Pölöskei János

Felelős kiadó:

Füvessy László

NOTTERPECK és KISS

ORTHOPÉDIAI MŰTEREM
ORVOSI MŰSZER-
ÉS KÖTÉS-ÜZEM

BUDAPEST
- VIII -
ÜZLET: ÜZEM:
NEMET-UTCA 26 · BERKÖCSIS-U. 21.

Köztudomásu, hogy a legjobb, de
együttal legtökéletesebb filzlábfejes
és egyéb művégtagok, fűzők, járó-
gépek és haskötők üzemenkből
kerülnek ki.
Meg akar róla győződni? Kérje leg-
újabb képes tájékoztatónkat! Ér-
deklődőknek készsége adunk fel-
világosítást levélben is!
Telefon: József 433-79.

Porosz kőszén, koks, brikett, kovácskő, la. tüzfű és faszén vaggontételekben a legolcsóbban beszerezhető:

Kőszén és Fekereskedelmi Vállalat

bpesti megbízottjánál:
Vargha József
bányagazgató
Budapest,
Szabadság-tér 2., I. 2.

HOYT csapágyak	Benzin	Sulyok stb.
Bőrszija	Rézgálic	Golyós-
Szerszámok	Zsák	csapágyak
Zsiradék	Zsineg	Asbeszt
Olaj	Ponyva	Tömítések
Szjviasz	Tűzfojtók	Fibre-lemez
Feszmérők	Emelők	Tauril
Permetezők	Petroleum	Monocell üveg
Mé eg	Ekék	Heveder
Karbid	Szitaselyem	Szivattyúk
Gyanta	Tömlők	

Legkötőbbben ledezi összes műszaki szükségletét

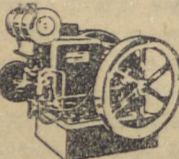
Schvarcz József és Tsa

(Cégvezető Műszaki Unió r.l.)
Budapest, Vilmos-császár-ut 53.
Alapítva: 1884

FONTOS! Ezen szelvény felmutatója a Schvarcz József és Tsa cég műszaki üzletében Vilmos cs.-ut 53 a. szigoruan szabott ár- ból még 5%o, kü ön árkedvezményben részesül. M. F. 1927.

J. Warchalowsky

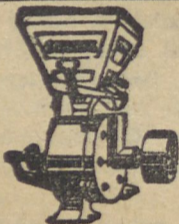
a legregibb wieni motorgyár vezérkép- veselete

benzin, petroleum motorok, cséplő- készletek

Sirius daráló

független önélesedő kövekkel

független önélesedő kövekkel

kis helyen, kevés költséggel, csekély erővel a legtöbbet teljesít
Olcsó árak! Kedvező fizetés.
Farkas J. és Társa
Budapest, VI. Vilmos császár-ut 61/f

Takácsok Fonó- és Szövő- ipari Üzemi Szövetkezete

Budapest, I., Budaörsi-út 85
Telefonszám: József 396-81.

SEZLON, matracok, székek garnitúrák, ágybetétek
RÉSZLETRE

Mlaka János kárpitósnál
Budapest, VII. Hársia-u. 3. (Rákóczi-ut mellett).

Tüdőcsucshurutosok-

nak ajánlom biztoshatásu dietikus gyóymódot.
Bereczkyné, Abauj-Onga.

SZÁVA SÁNDOR

MÉLYFURÁS ÉS VIZMŰVÁLLALAT, EGÉSZ- SÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-ut 73
Telefon: József 116-07

Tervez és készít:
mélyfurásu és sülyesztett kutakat, vízműveket, csatornázást és egészségügyi berendezéseket.

Költségvetés díjtalan.

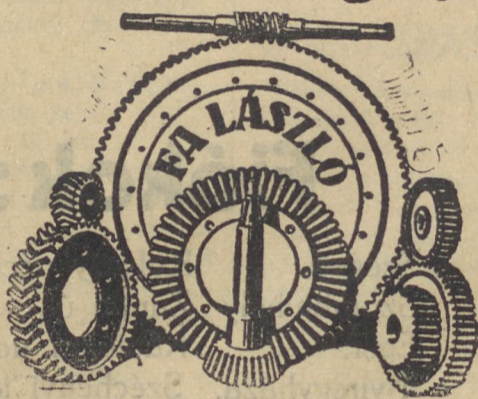
FA LÁSZLÓ gépgyár

Vág-utca 19.

V., Budapest,

TELEFON:
905-95.

TELEFON:
905-95.

Preciós fogaskerek, autoalkatrészek, mezőgazdasági gépek és motorok gyártása és javítása. Speciális hegesztés. „Avance” alkatrészek raktárról. Bérézés elektromos hőmérővel felszerelt edzőkályhában, garancia mellett.

Pálinkafőzőüst

továbbá mosó- és tüzhelyüstök raktárról minden méretben és nagyságban szállíthatók.
Reisz Sándor községi szállító, Budapest, VII., Dob-utca 107. (Rottenbiller-utca sarok) Telefon: József 432-27.

Havi harmincnyolc fillérért

a Magyar Falu minden előfizetője és olvasója

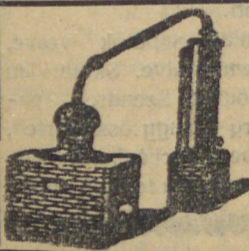
száz pengős temetkezési segélyt

biztosíthat a maga és családtagjai részére a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-ut 1.

Tűz- és jégkár elleni biztosítás. Élet és járadék biztosítás. Balesetbiztosítás. Mezőgazdasági átalánybiztosítás. A kisgazdáknak külön kedvezmények. Az üzleti feleslegről a szövetkezet minden tagja részesedik. Olcsó díjszabás, kedvező fizetési feltételek. Szövetkezetünket a magyar gazdaközönség alapította és tartja fenn.
Irjon egy levelezőlapot! — Válaszolunk!

A pénzügyi előírásnak megfelelő

pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

raktárról, garancia mellett kaphatók, kedvező fizetési feltételek mellett is. Szeszívdői szerelvények: kavarók, csapok stb. Javítás, cseré. — Árajánlat és árjegyzék ingyen.
GODRA SÁNDOR és FIA réz- és fémárnyagár, Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. — Telefon: József 378-73.

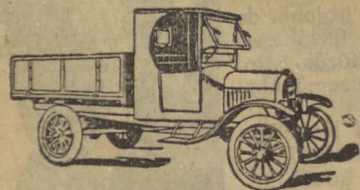
Eladó

1 és 2 éves gyökeres szőlőoltványok bor- és csemegefajokban portalis és mésztűrő alanyokban, továbbá sima és gyökeres amerikai vadveszők Aramon, Berlandieri, Morticola és Portalis fajokban. Gyümölcsoltványok, akác és gledichia, valamint tölgyfa, gesztenye- és fenyőcsemeték. — Árjegyzéket ingyen küld.

MOLNÁR MIHÁLY Abaujszántó Fő-u. 340.

FIGYELEM! „VIKTORIA SOFFÖRISKOLA“

5000 levezgázott tanítvány). iskolánkban ugyanugy, mint a Technológián tökéletes kiképzést adnak, óva intjük tehát, vigyázzon gombamódra szaporodó lelkiismeretlen zugiskoláktól, mert késő lesz megbánása („olcsó husnak hig a leve”) ne hagyja magát félrevezetni (vidékiek különösen vigyázzanak). Egyetlen iskola Magyarországon, melynek mérnökei által szerkesztett és ábrákkal ellátott „Autóvezetők kézikönyve” kapható minden könyvkereskedésben, mely nélkülözhetetlen kezdőknek, autósoknak. Ára 8 pengő. Beiratkozhat bármikor. Nappali és esti tanfolyamok. Tandíj részletekben fizethető. Kérjen díjtalan tájékoztatót.

„Viktoria autoszakiskola” városi irodája Vörösmarty-u. 53.
TELEFON: TERÉZ 213-90.